

**Załącznik do uchwały Nr 20/2018
Rady Nadzorczej WFOŚiGW w Rzeszowie
z dnia 26 marca 2018 roku**

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI

**Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej w Rzeszowie
w 2017 roku**

Rzeszów, marzec 2018 r.

Spis treści

WPROWADZENIE.....	4
I DZIAŁALNOŚĆ ORGANÓW STATUTOWYCH	4
1. Rada Nadzorcza	4
2. Zarząd	5
II REALIZACJA CZĘŚCI FINANSOWEJ PLANU DZIAŁANOŚCI.....	7
1. Podstawa prawna opracowania planu działalności	7
2. Wykonanie planu finansowania przedsięwzięć ochrony środowiska i gospodarki wodnej w 2017 r.	8
3. Wynik finansowy z działalności Funduszu za 2017 r.....	14
4. Zaangażowanie kapitałowe.....	14
5. Pomoc de minimis	15
III EFEKTY RZECZOWO – EKOLOGICZNE DZIAŁALNOŚCI STATUTOWEJ.....	15
1. Działalność Funduszu	15
2. Realizacja zadań wg priorytetów	19
2.1 Gospodarka ściekowa	19
2.2 Gospodarka zasobami wodnymi	22
2.3 Racjonalne gospodarowanie odpadami i ochrona powierzchni ziemi	24
2.4 Ochrona atmosfery.....	26
2.5 Ochrona różnorodności biologicznej i funkcji ekosystemów	29
2.6 Edukacja ekologiczna	30
2.7 Pozostałe zadania	33
3. Państwowe jednostki budżetowe	34
4. Udzielenie preferencyjnych kredytów w ramach umowy z Bankiem Ochrony Środowiska S.A...38	
5. Współpraca Funduszu z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej....39	
5.1 Program „SYSTEM” – Usuwanie wyrobów zawierających azbest.....	39
5.2 Program „KAWKA”	41
5.3 Krajowy System Zielonych Inwestycji (GIS)	42
6. Realizacja Programu Przyjazny Dom	45

IV	ROLA FUNDUSZU WE WDRAŻANIU PROGRAMU OPERACYJNEGO INFRASTRUKTURA I ŚRODOWISKO 2007-2013	48
V	DORADCY ENERGETYCZNI	50
1.	Podstawa prawna oraz wskaźniki realizacji Projektu	50
2.	Realizacja celów wyznaczonych na rok 2017.....	50
3.	Działania zgodne z umową, nieobjęte wskaźnikowaniem	50
VI	AUDYT	52
	ZAKOŃCZENIE	53

WPROWADZENIE

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Rzeszowie jest samorządową osobą prawną w rozumieniu art. 9 pkt 14 ustawy z dnia 27.06.2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 poz. 2077 ze zm.). W roku 2017 organizację wewnętrzną i tryb działania organów określał statut nadany przez Samorząd Województwa. Utracił on moc z dniem 14.12.2017 r. w związku z regulacją trybu działania organów wojewódzkich funduszy rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 13.12.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 2386).

Podstawową działalnością Funduszu jest finansowe wspieranie zadań służących ochronie środowiska i gospodarki wodnej, ze szczególnym uwzględnieniem projektów inwestycyjnych realizowanych z udziałem środków pochodzących z Unii Europejskiej niepodlegających zwrotowi.

Działalność prowadzona była w oparciu o przyjęte „Kryteria wyboru przedsięwzięć finansowanych ze środków Funduszu” i „Zasady udzielania i umarzania pożyczek oraz tryb i zasady udzielania i rozliczania dotacji przez WFOŚiGW”. Podstawę działalności w roku 2017 stanowiły ponadto : strategia działania na lata 2017-2020, lista przedsięwzięć priorytetowych oraz plan działalności Funduszu.

Realizując ustawowy obowiązek Zarząd Funduszu opracował „Sprawozdanie z działalności Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Rzeszowie w 2017 roku”, celem przedłożenia do zatwierdzenia przez Radę Nadzorczą.

I DZIAŁALNOŚĆ ORGANÓW STATUTOWYCH

1. Rada Nadzorcza

W roku 2017 Rada Nadzorcza WFOŚiGW liczyła 6 członków. Przewodniczącą Rady Nadzorczej była Pani Hanna Pawłowicz. W skład tego organu wchodził również Panowie: Ryszard Konarski, Andrzej Kulig, Stanisław Bajda, Zbigniew Nosal i Henryk Szczęch.

Mandaty członków Rady wygasły z mocy prawa z dniem 23 maja 2017 r. (art. 2 ustawy z dnia 7.04.2017 r. o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2017 r. poz. 898).

Z dniem 26.06.2017 r. Minister Środowiska powołał Radę Nadzorczą WFOŚiGW w Rzeszowie w składzie 5 osobowym: Pani Agnieszka Dalbiak – Przewodnicząca, Pan Andrzej Kulig – Wiceprzewodniczący oraz członkowie Pan Paweł Pitera, Pan Jan Malczewski i Pan Paweł Krzanowski

W okresie sprawozdawczym Rada Nadzorcza odbyła 9 protokołowanych posiedzeń, w czasie których podjęła 82 uchwały. Większość z nich dotyczyła zatwierdzenia pomocy finansowej na realizację zadań z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej.

Rada rozpatrzyła 52 wnioski o zatwierdzenie udzielenia pomocy finansowej, podejmując 47 decyzji zatwierdzających przyznanie pożyczek (w tym 9 dotyczących pożyczek pomostowych), 4 decyzje zatwierdzające umorzenie i 1 zatwierdzającą dotację. Łączna pomoc finansowa przyznana decyzjami Rady Nadzorczej wyniosła 70.872.043,30 zł, a jej struktura przedstawiała się następująco: pożyczki 69.446.812,32 zł (97,99%), dotacje 500.000.00 zł (0,70%), umorzenia 925.230,98 zł (1,31%).

Dnia 6 października 2017 r. Rada Nadzorcza podjęła decyzję o zmianie „Zasad udzielania i umarzania pożyczek oraz trybu i zasad udzielania i rozliczania dotacji przez WFOŚiGW”. Przeprowadzona szczegółowa analiza wykonania planu działalności w roku bieżącym i latach poprzednich, jak również rozmowy z potencjalnymi beneficjentami potwierdzały wzrost zainteresowania ewentualną nową ofertą wsparcia finansowego, opartą o proponowane zmiany w w/w Zasadach.

W marcu 2017 r. Rada przyjęła sprawozdanie z działalności Funduszu, sprawozdanie finansowe i dokonała podziału zysku za 2016 rok.

Plan działalności Funduszu na rok 2017 przyjęty w dniu 30 listopada 2016 r. uchwałą Nr 47/2016 był w trakcie roku 4 razy aktualizowany.

Zgodnie z delegacją ustawową Rada Nadzorcza podjęła decyzje dotyczące 2017 roku, tj.: zatwierdziła listę przedsięwzięć priorytetowych WFOŚiGW w Rzeszowie na 2018 rok (uchwała nr 16/2017 z dnia 12 maja 2017 r.), uchwaliła plan działalności Funduszu na 2018 r. (uchwała nr 64/2017 z dnia 30 listopada 2017 r.) oraz dokonała wyboru podmiotu do badania sprawozdania finansowego (uchwała nr 82/2017 z dnia 30 listopada 2017 r.).

Ponadto w roku sprawozdawczym po raz pierwszy w działalności Funduszu przygotowano i wdrożono ofertę skierowaną do osób fizycznych – Program Przyjazny Dom. Został on zatwierdzony Uchwałą Rady Nadzorczej nr 2/2017 z dnia 27 stycznia 2017 r.

2. Zarząd

Do dnia 17 lipca 2017 r. Zarząd WFOŚiGW był trzyosobowy. Prezesem Zarządu był Pan Adam Pęziół, a Wiceprezesami Panowie Mariusz Król i Pan Bogusław Kida.

Mandaty członków Zarządu wygasły na mocy art. 3 ust. 6 ustawy z dnia 7.4.2017 r. o zmianie ustawy Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2017 poz. 898), tj. z chwilą powołania nowego Zarządu.

Uchwałą Zarządu Województwa Podkarpackiego z dnia 18 lipca 2017 r. na Prezesa Zarządu powołano Pana Adama Skibę, a na Zastępcę Prezesa Zarządu Pana Bogusława Kidę.

Na przestrzeni roku Zarząd odbył 31 protokołowanych posiedzeń. Problematyka posiedzeń i działań bieżących obejmowała przede wszystkim sprawy związane z udzielaniem pomocy finansowej na zadania związane z ochroną środowiska i gospodarką wodną. Zarząd dokonywał wyboru przedsięwzięć do dofinansowania oraz zatwierdzał wnioski o pożyczki i dotacje w ramach własnych kompetencji, tj. do kwoty stanowiącej 0,5% przychodów uzyskanych przez Fundusz w 2016 roku, rozpatrywał wnioski o umorzenie części pożyczek, a także analizował wyniki kontroli wykorzystania przyznanej pomocy.

Zarząd na bieżąco analizował dokumenty związane z udzielaniem pomocy na zadania związane z ochroną środowiska i gospodarką wodną i przygotowywał stosowne projekty zmian zasad udzielania i umarzania pożyczek oraz trybu i zasad udzielania i rozliczania dotacji. Weryfikował wzory wniosków o przyznanie pomocy finansowej dostosowując je do zmieniających się zasad udzielania pomocy, bądź też w celu ich aktualizacji.

W 2017 roku Zarząd kontynuował ścisłą współpracę z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (zwanym dalej Narodowym Funduszem) w ramach programów: „SYSTEM - wspieranie działań ochrony środowiska i gospodarki wodnej realizowanych przez WFOŚiGW Część I: Usuwanie wyrobów zawierających azbest” oraz „KAWKA – poprawa jakości powietrza poprzez likwidację niskiej emisji”.

Na przestrzeni roku Zarząd na bieżąco analizował sytuację finansową Funduszu w zakresie przychodów, ponoszonych kosztów oraz udzielanej pomocy finansowej, a raz w kwartale przedkładał informację w tym zakresie Radzie Nadzorczej. Konsekwencją analizy było czterokrotne przygotowanie projektu zmiany planu działalności na 2017 r.

Zarząd sporządził sprawozdanie z działalności za 2016 rok oraz opracował projekt planu działalności na 2018 r. Przygotował również listę przedsięwzięć priorytetowych na rok 2018. Zgodnie z delegacją rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie gospodarki finansowej Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej i wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej, Zarząd uzgodnił listę zadań realizowanych przez państwowe jednostki budżetowe zakwalifikowane do dofinansowania przez Fundusz w 2018 r. poprzez rezerwę celową budżetu Państwa.

Realizując zatwierdzony przez Radę Nadzorczą Program Przyjazny Dom, Zarząd Funduszu w roku sprawozdawczym przygotował dokumenty potrzebne do wdrożenia Programu tj. Regulaminy naborów, wzory wniosków oraz umów dotacji i pożyczek.

Zarząd rozpatrywał wnioski o udzielenie pomocy finansowej. Podjęto 665 uchwał z czego:

- 429 uchwał dotyczyło pomocy finansowej będącej w kompetencji Zarządu,

- 49 uchwał o przekazanie do zatwierdzenia Radzie Nadzorczej (w tym 48 wniosków dot. pożyczek i 1 dotacji),
- 89 uchwał w sprawie odmowy dofinansowania z powodu nie spełnienia warunków bądź rezygnacji przez beneficjenta,
- 14 uchwał w sprawie uchylenia decyzji o przyznaniu dotacji,
- 10 uchwał w sprawie umorzenia części pożyczki oraz 2 uchwały w sprawie odmowy umorzenia,
- 72 uchwały dotyczące spraw różnych w tym działalności statutowej i organizacyjnej.

Rada Nadzorcza i Zarząd wypełniały swoje zadania przy pomocy Biura Funduszu sprawującego techniczno-organizacyjną obsługę organów Funduszu. Oprócz siedziby w Rzeszowie, funkcjonowały 2 Przedstawicielstwa Zamiejscowe: w Krośnie i w Przemyślu.

W 2017 r. poprzez audyt wewnętrzny badano czy system kontroli zarządczej właściwie spełnia swoje zadania w Wojewódzkim Funduszu. W oparciu o wyniki dokonanej oceny Zarząd podejmował działania mające na celu dalsze usprawnianie funkcjonowania Funduszu.

II REALIZACJA CZĘŚCI FINANSOWEJ PLANU DZIAŁANOŚCI

1. Podstawa prawna opracowania planu działalności

Plan działalności Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Rzeszowie na 2017 rok został opracowany zgodnie z treścią art. 400h ust. 4 pkt 2 i 4 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2017 r. poz. 519 z późn. zm.).

Plan działalności WFOŚiGW w Rzeszowie na 2017 rok został przyjęty przez Radę Nadzorczą WFOŚiGW w Rzeszowie Uchwałą Nr 47/2016 z dnia 30 listopada 2016 r.

Przy opracowaniu planu działalności opierano się na następujących dokumentach:

- Strategia działania Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Rzeszowie na lata 2017-2020,
- Lista przedsięwzięć priorytetowych Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Rzeszowie na 2017 rok.

Działalność Funduszu w 2017 roku koncentrowała się w szczególności na wspieraniu przedsięwzięć planowanych do realizacji przy współfinansowaniu ze środków UE z perspektywy 2014-2020.

W okresie sprawozdawczym były wprowadzane zmiany do Planu działalności Funduszu. Potrzeba zmian wynikała z okoliczności, które nie były możliwe do przewidzenia na etapie konstruowania w 2016 roku projektu planu na rok 2017, ale przede wszystkim z informacji

i wniosków składanych przez beneficjentów w sprawie zwiększenia bądź zmniejszenia pożyczek i dotacji. Prowadzona przez Zarząd bieżąca analiza realizacji planu pozwalała na dokonanie zmian i wskazanie źródeł finansowania nowych przedsięwzięć.

Zmiany zostały przyjęte uchwałami Rady Nadzorczej i dotyczyły:

1. Uchwała Nr 14/2017 z dnia 12 maja 2017 r.

- aktualizacji danych w rub. *Wykonanie 2016 r.* poprzez wprowadzenie rzeczywistego wykonania planu 2016 r.,
- zwiększenia przychodów, kosztów i stanu środków pieniężnych (tabela nr 1 i nr 2),
- zmniejszenia kwoty umorzeń (tabela nr 2),
- zwiększenia kwoty dotacji ogółem oraz przesunięć środków pomiędzy poszczególnymi dziedzinami w ramach części III (tabela nr 4 planu) pn. „Kierunki wydatkowania środków finansowych w 2017 roku”.

2. Uchwała Nr 27/2017 z dnia 20 lipca 2017 r.

- zwiększenia kwoty pożyczek w dziedzinie Ochrona atmosfery w części III (tabela nr 3 planu) pn. „Kierunki wydatkowania środków finansowych w 2017 roku”.

3. Uchwała Nr 43/2017 z dnia 31 sierpnia 2017 r.

- zmniejszenia kwoty umorzeń (tabela nr 2),
- przesunięć środków pomiędzy poszczególnymi dziedzinami w ramach części III (tabela nr 4 planu) pn. „Kierunki wydatkowania środków finansowych w 2017 roku”.

4. Uchwała Nr 62/2017 z dnia 30 listopada 2017 r.

- przesunięcie środków w ramach posiadanego limitu kosztów z dotacji na koszty finansowe i utworzenie rezerwy na prawdopodobną utratę wartości udziałów.

2. Wykonanie planu finansowania przedsięwzięć ochrony środowiska i gospodarki wodnej w 2017 r.

Poniższa tabela obrazuje wykonanie planu wpływów i wydatków oraz wyliczenie stanu środków pieniężnych na koniec 2017 r.

Tabela nr 1 Plan finansowy – wpływy i wydatki oraz wyliczenie stanu środków pieniężnych – wykonanie 2017 r. (w tys. zł)

Lp.	Plan wpływów i wydatków	Wykonanie 2016 r.	Plan 2017 r.	Wykonanie 2017 r.	% [5:4]
1	2	3	4	5	6
1.	Stan środków pieniężnych na początek roku:	63 498,5	79 238,1	79 238,1	100,0%
2.	Przychody	24 540,6	24 000,0	22 751,3	94,8%
3.	Wydatki ogółem do wyliczenia zmiany stanu środków pieniężnych*)	17 455,2	20 873,0	17 194,5	82,4%

4.	Środki na wydatki majątkowe własne	65,9	180,0	41,4	23,0%
5.	Splata udzielonych pożyczek	51 111,9	40 000,0	52 756,5	131,9%
6.	Wypłaty pożyczek	35 405,0	101 000,0	45 327,4	44,9%
7.	Pożyczka NFOŚiGW	0,0	0,0	0,0	0,0%
8.	Splata pożyczki w NFOŚiGW	7 254,6	7 254,6	7 254,6	100,0%
9.	Razem: (1+2-3-4+5-6+7-8)	78 970,3	13 930,5	84 928,0	609,7%
10.	Zmiana stanu środków pieniężnych z tytułu zmian stanu należności, zobowiązań, rozliczeń międzyokresowych	267,8	150,0	-98,6	-
11.	Stan środków pieniężnych na koniec roku: (9+10)	79 238,1	14 080,5	84 829,4	602,5%

*) Wydatki nie obejmują umorzenia pożyczek, odpisu aktualizującego wartość udziałów oraz amortyzacji, jako nie powodujących zmiany stanu środków pieniężnych

Wpływy Funduszu w 2017 r. wyniosły 154.745,9 tys. zł i obejmowały:

- środki wolne pozostałe z 2016 r. w kwocie 79.238,1 tys. zł,
- przychody roku 2017 w kwocie 22.751,3 tys. zł,
- spłaty udzielonych pożyczek w kwocie 52.756,5 tys. zł.

Wydatki Funduszu w 2017 r. wyniosły 69.817,9 tys. zł i obejmowały:

- wydatki na zadania statutowe roku 2017 w kwocie 17.194,5 tys. zł,
- wydatki na zakupy majątkowe w kwocie 41,4 tys. zł
- wypłatę pożyczek w kwocie 45.327,4 tys. zł,
- spłaty rat pożyczek zaciągniętych w NFOŚiGW w kwocie 7.254,6 tys. zł.

Stan środków finansowych pozostałych na koniec 2017 roku wyniósł 84.829,4 tys. zł tj. 602,5% planu i był wyższy od planowanego głównie z uwagi na mniejszą niż planowano kwotę udzielonych pożyczek. Na niższe niż planowano wypłaty pożyczek miały wpływ konkurencyjne warunki pożyczek bankowych. Reakcją na ten fakt było wprowadzenie do „Zasad udzielania i umarzania pożyczek oraz trybu i zasad udzielania i rozliczania dotacji przez WFOŚiGW” zmian, które skutkowały stworzeniem bardziej przyjaznych warunków dla beneficjentów pomocy zwrotnej.

Tabela nr 2 obrazuje wykonanie planu kosztów działalności i źródeł ich finansowania oraz wyliczenie wyniku finansowego za 2017 rok.

Tabela nr 2. Wycieszenie wyniku finansowego – wykonanie 2017 roku (w tys. zł)

Lp.	Wyszczególnienie	Wykonanie 2016 r.	Plan 2017 r.	Wykonanie 2017 r.	% [5:4]
1	2	3	4	5	6
I	Koszty działalności				
1.	Dotacje	9 675,2	11 200,0	8 941,9	79,8%
1.1	w tym dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych	256,0	200,0	142,7	71,4%
2.	Środki przekazywane państwowym jednostkom budżetowym za pośrednictwem rezerwy celowej budżetu państwa	738,3	853,0	847,4	99,3%
3.	Umorzenia pożyczek	1 476,1	2 800,0	1 215,7	43,4%
4.	Koszty działalności organów i biura w tym:	6 732,5	7 500,0	7 117,8	94,9%
4.1	Wynagrodzenia i składki od nich naliczane w tym:	5 998,2	6 500,0	6 296,9	96,9%
	- wynagrodzenia	5 186,1	5 600,0	5 462,3	97,5%
	- składki na Fundusz Ubezpieczeń Społecznych	725,0	800,0	747,2	93,4%
	- składki na Fundusz Pracy	87,1	100,0	87,3	87,3%
4.2	Zakup towarów i usług	424,5	500,0	431,7	86,3%
5.	Koszty finansowe	151,5	1 200,0	1 132,7	94,4%
5.1	w tym płatności odsetkowe wynikające z zaciągniętych zobowiązań	150,2	170,0	109,8	64,6%
6.	Pozostałe koszty operacyjne	262,4	370,0	258,2	69,8%
	Razem	19 036,0	23 923,0	19 513,7	81,6%
II	Źródła pokrycia kosztów działalności				
1.	Wpływy z tytułu opłat za korzystanie ze środowiska	15 905,6	16 000,0	13 827,8	86,4%
2.	Wpływy z tytułu administracyjnych kar pieniężnych	44,4	50,0	33,0	66,0%
3.	Nadwyżka dochodów gmin i powiatów z tytułu opłat za korzystanie ze środowiska i administracyjnych kar pieniężnych	1 045,9	1 000,0	1 666,3	166,6%
4.	Przychody z tytułu dotacji z budżetu państwa	538,5	100,0	112,0	112,0%
5.	Przychody finansowe, w tym:	6 559,9	6 300,0	6 286,0	99,8%
	- odsetki z tytułu oprocentowania udzielonych pożyczek	5 412,7	5 100,0	4 901,5	96,1%
	- z tytułu oprocentowania lokat i środków na rachunkach bankowych	1 112,5	1 200,0	1 383,8	115,3%
6.	Pozostałe przychody	446,3	550,0	826,2	150,2%
	Razem	24 540,6	24 000,0	22 751,3	94,8%
III	Wynik finansowy	5 504,6	77,0	3 237,6	4 204,7%

Realizacja kosztów:

Plan kosztów obejmuje limity na udzielenie bezzwrotnej pomocy finansowej na realizację zadań z zakresu ochrony środowiska oraz na koszty funkcjonowania biura i organów Funduszu.

Koszty Funduszu ogółem zaplanowane w kwocie 23.923,0 tys. zł zostały wykonane w kwocie 19.513,7 tys. zł co stanowiło 81,6% planu. Z tego :

- z tytułu pomocy udzielonej w formie dotacji wykonanie wyniosło 8.941,9 tys. zł i stanowiło 79,8% planu a wynikało z niedopełnienia przez beneficjentów warunków umów, w tym z tytułu dopłat do oprocentowania kredytów wykonanie wyniosło 142,7 tys. zł tj. 71,4% planu i wynikało z realizacji umów zawartych pomiędzy bankiem a pożyczkobiorcą,
- z tytułu przekazania środków dla państwowych jednostek budżetowych wykonanie wyniosło 847,4 tys. zł i stanowiło 99,3% planu,
- z tytułu umorzenia pożyczek wykonanie wyniosło 1.215,7 tys. zł tj. 43,4% planu i wynikało ze złożonych przez pożyczkobiorców wniosków i ich weryfikacji pod względem współfinansowania ze środków zagranicznych oraz poprawnego i terminowego wywiązania się z harmonogramu spłat,
- z tytułu kosztów działalności organów i biura Funduszu wykonanie wyniosło 7.117,8 tys. zł tj. 94,9% planu,
- z tytułu kosztów finansowych wykonanie wyniosło 1.132,7 tys. zł, tj. 94,4% planu i obejmowało spłatę odsetek od pożyczek zaciągniętych w NFOŚiGW w kwocie 109,8 tys. zł oraz odpis aktualizujący wartość udziałów i akcji w kwocie 1.022,9 tys. zł,
- z tytułu pozostałych kosztów operacyjnych wykonanie wyniosło 258,2 tys. zł tj. 69,8% a obejmowało głównie utworzenie rezerw na odprawy emerytalne i nagrody jubileuszowe oraz zwrot gminom utraconych dochodów.

Żadna pozycja kosztów nie przekroczyła wartości określonych w planie finansowym.

Realizacja przychodów:

Przychody Funduszu ogółem zaplanowano w kwocie 24.000,0 tys. zł zostały wykonane w kwocie 22.751,3 tys. zł co stanowi 94,8% planu. Z tego:

- z tytułu opłat za korzystanie ze środowiska zostały wykonane w kwocie 13.827,8 tys. zł co stanowiło 86,4% planu. Opłaty przekazywane są przez Urząd Marszałkowski, który dokonuje poboru i redystrybucji,
- z tytułu administracyjnych kar pieniężnych, realizowanych przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w kwocie 33,0 tys. zł, co stanowiło 66,0% planu,

- z tytułu nadwyżki dochodów gmin i powiatów za korzystanie ze środowiska i administracyjnych kar pieniężnych w kwocie 1.666,3 tys. zł, co stanowiło 166,6% planu, stosownie do przedłożonych przez gminy sprawozdań,
- przychody z tytułu dotacji z budżetu państwa w kwocie 112,0 tys. zł co stanowiło 112,0% planu i obejmowały refundację nakładów związanych z zamknięciem POIiŚ,
- przychody z tytułu oprocentowania pożyczek w kwocie 4.901,5 tys. zł tj. 96,1% planu,
- przychody z tytułu oprocentowania wolnych środków na rachunkach skonsolidowanych Ministerstwa Finansów w banku BGK w kwocie 1.383,8 tys. zł co stanowiło 115,3% planu,
- pozostałe przychody w kwocie 826,2 tys. zł tj. 150,2% planu dotyczyły refundacji poniesionych nakładów na realizację projektu doradztwa energetycznego oraz rozwiązania rezerw na świadczenia pracownicze.

Struktura przychodów WFOŚiGW w Rzeszowie w 2017 roku

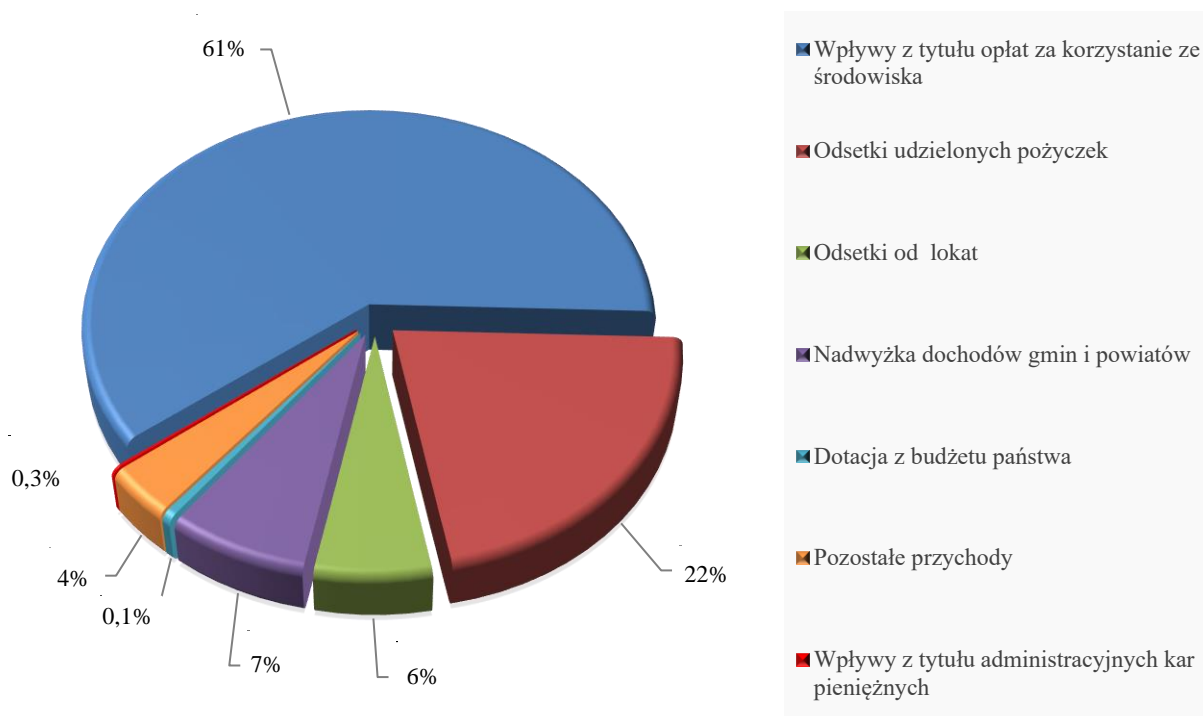

Tabela 3. Kierunki wydatkowania środków finansowych w 2017 r. w formie pożyczek (w tys. zł)

Lp.	Kod dziedziny	Wyszczególnienie	Forma finansowania	Wykonanie 2016 r.	Plan 2017 r.	Wykonanie 2017 r.	% [7:6]
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	EE	Edukacja ekologiczna	Pożyczki	0,0	0,0	0,0	0,0%
2.	GW	Gospodarka zasobami wodnymi	Pożyczki	13 463,6	20 000,0	9 374,2	46,9%
3.	OA	Ochrona atmosfery	Pożyczki	8 443,7	32 000,0	14 219,0	44,4%
4.	OW	Gospodarka ściekowa	Pożyczki	7 687,3	40 000,0	19 632,7	49,1%
5.	OZ	Racjonalne gospodarowanie odpadami i ochrona powierzchni ziemi	Pożyczki	4 859,2	7 000,0	1 100,0	15,7%
6.	UR	Inne działania ochrony środowiska	Pożyczki	484,0	1 000,0	88,5	8,9%
7.	KR	Linia kredytowa	Pożyczki	467,2	1 000,0	913,0	91,3%
8.	Finansowanie pożyczkowe w dziedzinach - razem			35 405,0	101 000,0	45 327,4	44,9%

Tabela 4. Kierunki wydatkowania środków finansowych w 2017 r. w formie dotacji (w tys. zł)

Lp.	Kod dziedziny	Wyszczególnienie	Forma finansowania	Wykonanie 2016 r.	Plan 2017 r.	Wykonanie 2017 r.	% [7:6]
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	EE	Edukacja ekologiczna	Dotacje inwestycyjne	644,7	710,0	605,7	85,3%
			Dotacje na cele bieżące	454,6	390,0	322,5	82,7%
2.	OA	Ochrona atmosfery	Dotacje inwestycyjne	4 614,5	5 300,0	4 490,1	84,7%
			Dotacje na cele bieżące	0,0	0,0	0,0	0,0%
3.	OP	Ochrona różnorodności biologicznej i funkcji ekosystemów	Dotacje inwestycyjne	0,0	100,0	0,0	0,0%
			Dotacje na cele bieżące	408,5	370,0	232,9	62,9%
4.	OW	Gospodarka ściekowa	Dotacje inwestycyjne	221,5	1 200,0	751,6	62,6%
			Dotacje na cele bieżące	0,0	0,0	0,0	0,0%
5.	OZ	Racjonalne gospodarowanie odpadami i ochrona powierzchni ziemi	Dotacje inwestycyjne	0,0	0,0	0,0	0,0%
			Dotacje na cele bieżące	1 287,2	930,0	913,9	98,3%

6.	UR	Inne działania ochrony środowiska	Dotacje inwestycyjne	1 569,0	1 500,0	1 448,8	96,6%
			Dotacje na cele bieżące	179,2	200,0	33,7	16,9%
7.	GW	Gospodarka zasobami wodnymi	Dotacje inwestycyjne	40,0	300,0	0,0	0,0%
			Dotacje na cele bieżące	0,0	0,0	0,0	0,0%
8.	Finansowanie dotacyjne w dziedzinach - razem			9 419,2	11 000,0	8 799,2	80,0%
	z tego:						
	1.	Dotacje inwestycyjne		7 089,7	9 110,0	7 296,2	80,1%
	2.	Dotacje na cele bieżące		2 329,5	1 890,0	1 503,0	79,5%
9.	Dopłaty do oprocentowania kredytów			256,0	200,0	142,7	71,4%
10.	Przekazanie środków dla państwowych jednostek budżetowych			738,3	853,0	847,4	99,3%
11.	Umorzenia pożyczek			1 476,1	2 800,0	1 215,7	43,4%
12.	Finansowanie dotacyjne - razem			11 889,6	14 853,0	11 005,0	74,1%

3. Wynik finansowy z działalności Funduszu za 2017 r.

W okresie sprawozdawczym Fundusz osiągnął dodatni wynik finansowy – zysk w wysokości 3.237,6 tys. zł. W planie działalności na 2017 rok założono wypracowanie zysku netto w kwocie 77,0 tys. zł.

Wzrost kwoty zysku w stosunku do planowanego nastąpił na skutek mniejszych niż planowano kosztów poniesionych w 2017 roku.

Mając na uwadze zabezpieczenie środków finansowych na współdziałanie w finansowaniu dotacji dla beneficjentów programów NFOŚiGW w latach przyszłych, Zarząd proponuje przeznaczyć cały wypracowany zysk na zwiększenie funduszu rezerwowego. Stanowi to też element świadomej polityki Zarządu w obliczu zmniejszenia ustawowego dochodów WFOŚiGW od 2019 roku.

4. Zaangażowanie kapitałowe

Według stanu na 31.12.2017 r. Fundusz posiadał udziały kapitałowe w następujących podmiotach:

- Podkarpackim Funduszu Poręczeń Kredytowych Sp. z o.o. w Rzeszowie o wartości bilansowej 0,00 zł. W 2017 r. utworzono odpis aktualizujący w kwocie 1.004,7 tys. zł. Udziały Funduszu stanowią 20% kapitału (funduszu) podstawowego,

- Hucie Stalowa Wola S.A. o wartości bilansowej 106,0 tys. zł. W 2017 r. utworzono odpis aktualizujący na część wartości posiadanych akcji w kwocie 16,4 tys. zł. Akcje Funduszu stanowią 0,03% kapitału podstawowego,
- Zakładach Metalowych „DEZAMET S.A. w Nowej Dębie o wartości bilansowej 48,3 tys. zł. Udziały Funduszu stanowią 0,25% kapitału akcyjnego,
- Fortaco JL Sp. z o.o. w Janowie Lubelskim o wartości bilansowej 32,9 tys. zł. W 2017 r. utworzono odpis aktualizujący na część wartości posiadanego udziału w kwocie 1,8 tys. zł. Udział Funduszu stanowi 0,35% kapitału zakładowego.

5. Pomoc de minimis

W 2017 r. Fundusz udzielał przedsiębiorcom wyłącznie pomocy de minimis. W ramach pomocy de minimis udzielono:

- trzech pożyczek,
- kredytu preferencyjnego,
- częściowego umorzenia dwóch pożyczek.

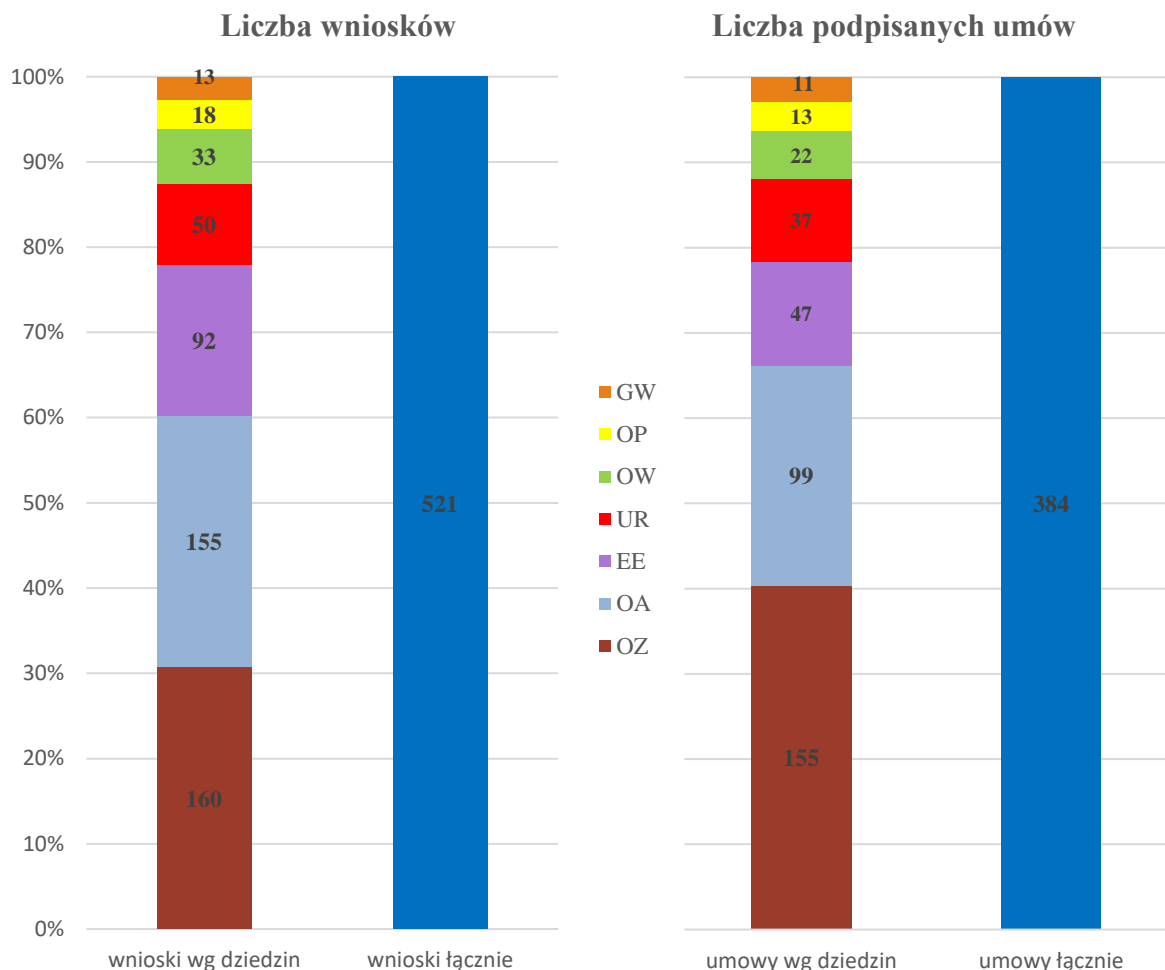
Wartość nominalna pomocy de minimis ogółem udzielonej przez Fundusz w 2017 r. wyniosła 7.163,0 tys. zł, a wartość pomocy publicznej brutto 488,2 tys. zł.

III EFEKTY RZECZOWO – EKOLOGICZNE DZIAŁALNOŚCI STATUTOWEJ

1. Działalność Funduszu

W roku 2017 finansowanie ochrony środowiska i gospodarki wodnej odbywało się w formie dotacji, pożyczek, dopłat do oprocentowania kredytów bankowych oraz przekazania środków państwowym jednostkom budżetowym. Realizacja zadań statutowych prowadzona była na podstawie obowiązujących przepisów prawa w uwzględnieniu priorytetów wskazanych w dokumentach strategicznych przytoczonych w rozdziale II.

Do Funduszu wpłynęło 521 wniosków o dofinansowanie oraz 7 wniosków na dofinansowanie zadań realizowanych przez państwowe jednostki budżetowe za pośrednictwem rezerwy celowej budżetu państwa. Rozpatrzono 476 wniosków, ostateczną pomoc kierując na realizację 384 zadań, udzielając 335 dotacji i 49 pożyczek. Ponadto Fundusz kontynuował dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych, zaciągniętych przez Beneficjentów w latach 2009-2012.

Wykres nie obejmuje wniosków i umów dla PJB, dopłat do opracowania kredytów i linii kredytowej BOŚ, które umówiono szczegółowo w kolejnych rozdziałach.

Największa ilość środków przyznana została dla priorytetu *Gospodarka ściekowa* (OW). W roku 2017 środki wydatkowano na przedsięwzięcia polegające na rozbudowie i modernizacji oczyszczalni ścieków oraz budowie kanalizacji sanitarnej. Udzielano również pomocy finansowej na zadania związane z ochroną wód Zbiornika Solina i Myczkowce oraz rzeki San. Liczba dodatkowych osób korzystających z ulepszonych oczyszczania ścieków wyniosła 14 592 RLM.

Drugim priorytetem, co do wielkości przekazanych środków jest *Ochrona atmosfery* (OA). Zadania realizowane w tym priorytecie wiązały się w szczególności z ograniczeniem i likwidacją niskiej emisji poprzez poprawę efektywności energetycznej w wyniku termomodernizacji budynków użyteczności publicznej, modernizacji dotychczasowych źródeł energii cieplnej, których nośnikiem energii były przede wszystkim paliwa stałe. Zrealizowane zostały również zadania związane z budową instalacji wykorzystujących odnawialne źródła energii. Łączna, roczna oszczędność zużycia energii w wyniku ulepszeń cieplnych, osiągnięta w wyniku realizacji

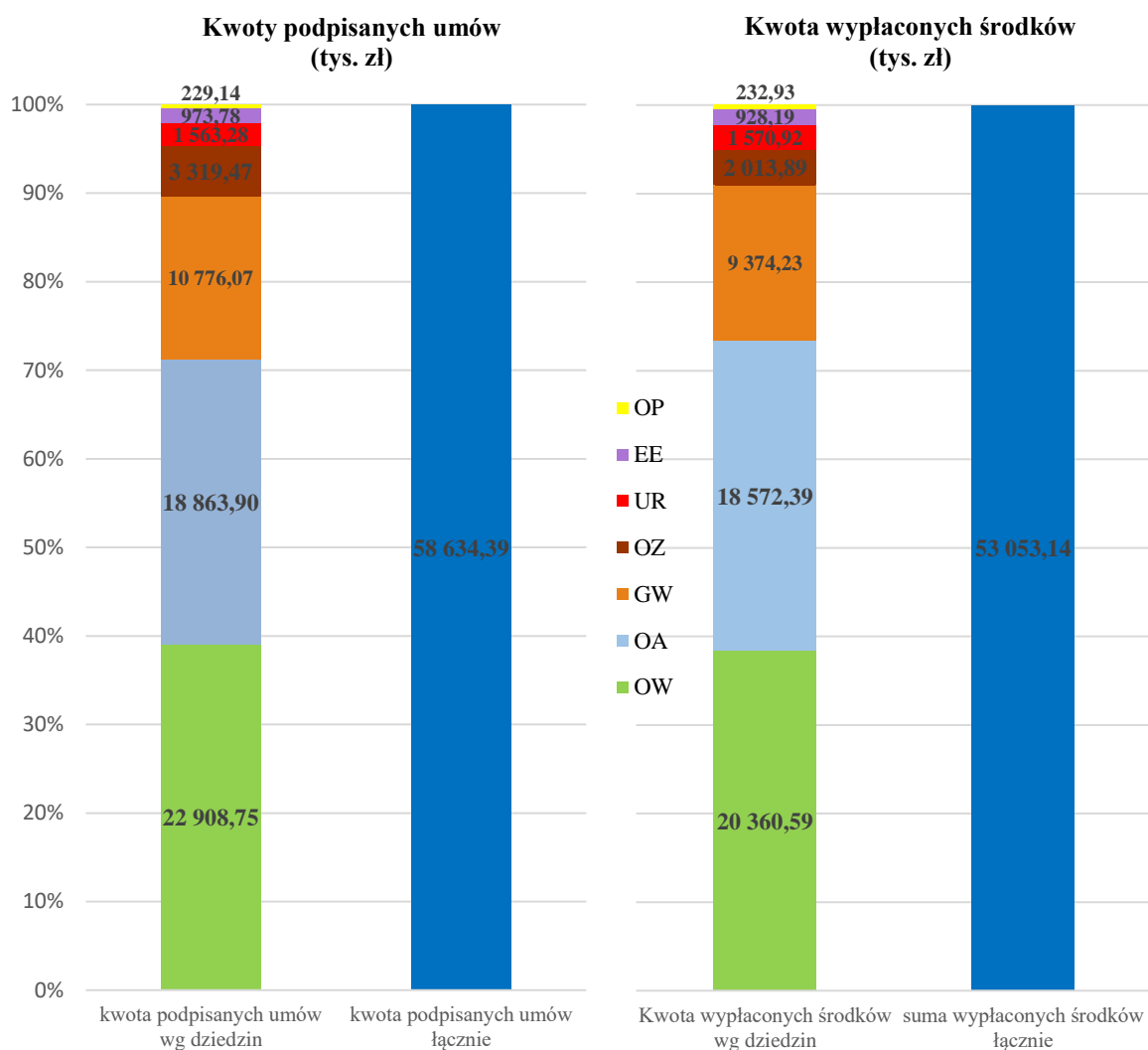
zadań w roku 2017 wynosi 23.619,621 GJ. Ponadto dofinansowano zadania z zakresu OZE – łączna moc zainstalowanych w 2017 roku urządzeń wykorzystujących odnawialne źródła energii wynosi 1.624,12 kW.

Gospodarka zasobami wodnymi (GW) jest kolejnym priorytetem, co do wielkości udzielonych środków. Dominującym rodzajem zadań była budowa sieci wodociągowych. Dofinansowanie zadań dotyczących budowy sieci wodociągowych uwarunkowane było posiadaniem przez gminę uporządkowanej gospodarki ściekowej na terenie objętym wnioskiem.

Racjonalne gospodarowanie odpadami i ochrona powierzchni ziemi (OZ) to kolejny dofinansowany przez Fundusz priorytet. Tak jak w latach ubiegłych, udzielono wsparcia finansowego na zadania polegające na usuwaniu i unieszkodliwianiu wyrobów zawierających azbest. Łączna kwota podpisanych umów dla tego typu zadań wyniosła 2.219.467,83 zł, z czego 1.305.569,34 zł ze środków udostępnionych przez Narodowy Fundusz i 913.898,49 zł ze środków Funduszu. Poza tym wsparcia udzielono dla zadań polegających na polepszeniu infrastruktury służącej wywozowi i selektywnej zbiórce odpadów oraz zabezpieczeniu składowanych odpadów na składowiskach. Powyższe zadania dofinansowano w formie pożyczek.

Ponadto w roku 2017 Fundusz wspierał działania związane z *Edukacją ekologiczną (EE)* polegające m.in. na organizacji konferencji i akcji upowszechniających wiedzę ekologiczną, doposażeniu baz edukacji ekologicznej, itp.. Edukacja ekologiczna traktowana jest przez Fundusz jako działanie obejmujące wszystkie komponenty środowiska, stąd też tematyka dofinansowanych konferencji, akcji oraz publikacji poruszała zagadnienia najistotniejsze z punktu widzenia potrzeb jego ochrony i jakości.

Wielkość wypłaconych w 2017 roku środków dla umów podpisanych w roku 2017 oraz z umów z lat ubiegłych przedstawia się następująco:

Wykres nie obejmuje umów i wypłat dla PJB, dopłat do oprocentowania kredytów i linii kredytowej BOŚ, które omówiono szczegółowo w kolejnych rozdziałach.

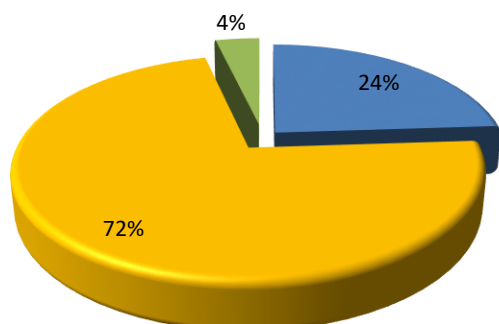
W kwocie środków wypłaconych dla dziedziny OZ nie ujęto środków programu priorytetowego NFOŚiGW w wysokości 1.305.569,34 zł.

Wsparcie finansowe kierowane było głównie do jednostek samorządu terytorialnego i podległych im jednostek organizacyjnych, które korzystały zarówno z dotacji jak i pożyczek Funduszu. Poziom dofinansowania zadań realizowanych przez te podmioty stanowi około 72%.

Ze środków Funduszu korzystały również jednostki spoza sektora finansów publicznych, takie jak kościelne osoby prawne, fundacje i stowarzyszenia. Wsparcie dla przedsiębiorców udzielane było jedynie w formie pożyczek.

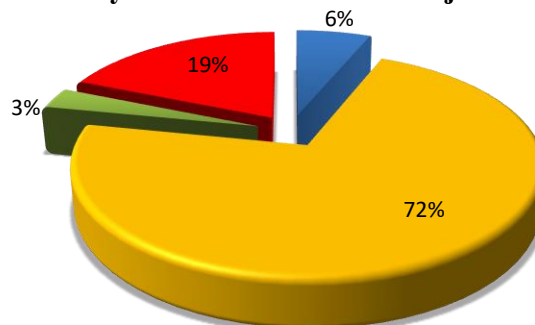
Strukturę beneficjentów Funduszu, na podstawie podpisanych umów, w podziale na formy dofinansowania przedstawiono poniżej:

Dotacje - struktura beneficjentów

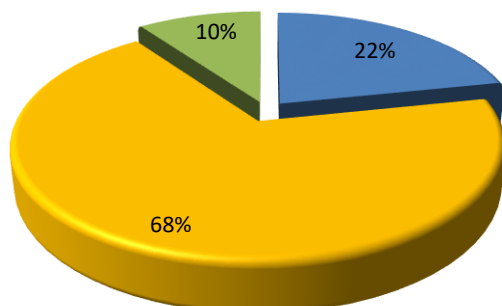
- Jednostki spoza sektora finansów publicznych
- Samorząd terytorialny
- Finanse publiczne

Pożyczki - struktura beneficjentów

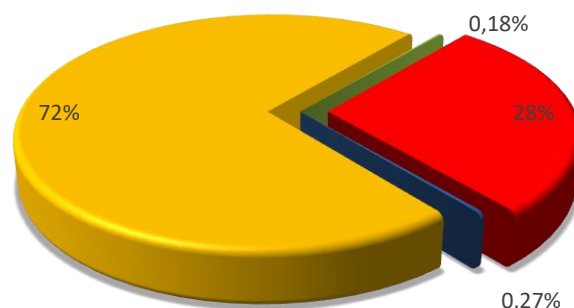
- Jednostki spoza sektora finansów publicznych
- Samorząd terytorialny
- Finanse publiczne z wył. JST
- Przedsiębiorcy

Dotacje - struktura przyznanych środków

- Jednostki spoza sektora finansów publicznych
- Samorząd terytorialny
- Finanse publiczne

Pożyczki - struktura przyznanych środków

- Jednostki spoza sektora finansów publicznych
- Samorząd terytorialny
- Finanse publiczne z wył. JST
- Przedsiębiorcy

2. Realizacja zadań wg priorytetów

2.1 Gospodarka ściekowa

Zgodnie z listą przedsięwzięć priorytetowych na 2017 rok, dofinansowanie w formie pożyczek ukierunkowane było na wspieranie zadań wynikających z „Krajowego programu oczyszczania ścieków komunalnych” i tych, które były współfinansowane z bezzwrotnych środków w ramach programów unijnych. Udzielano również pomocy finansowej na zadania

związane z ochroną wód Zbiornika Solina i Myczkowce oraz rzeki San. Tak jak w latach ubiegłych, środki wydatkowano na przedsięwzięcia polegające na budowie kanalizacji sanitarnej oraz budowie, rozbudowie i modernizacji oczyszczalni ścieków.

W roku 2017 do Funduszu wpłynęły 33 wnioski. Zarząd podjął decyzje pozytywne wobec 24 wniosków. Wnioskodawcami były głównie samorzady gminne.

Do końca 2017 r. zawarto 22 umowy na ogólną kwotę 22.908.747,35 zł (22.226.653,98 zł stanowi kwota umów pożyczek i 682.093,37 zł to kwota dotacji).

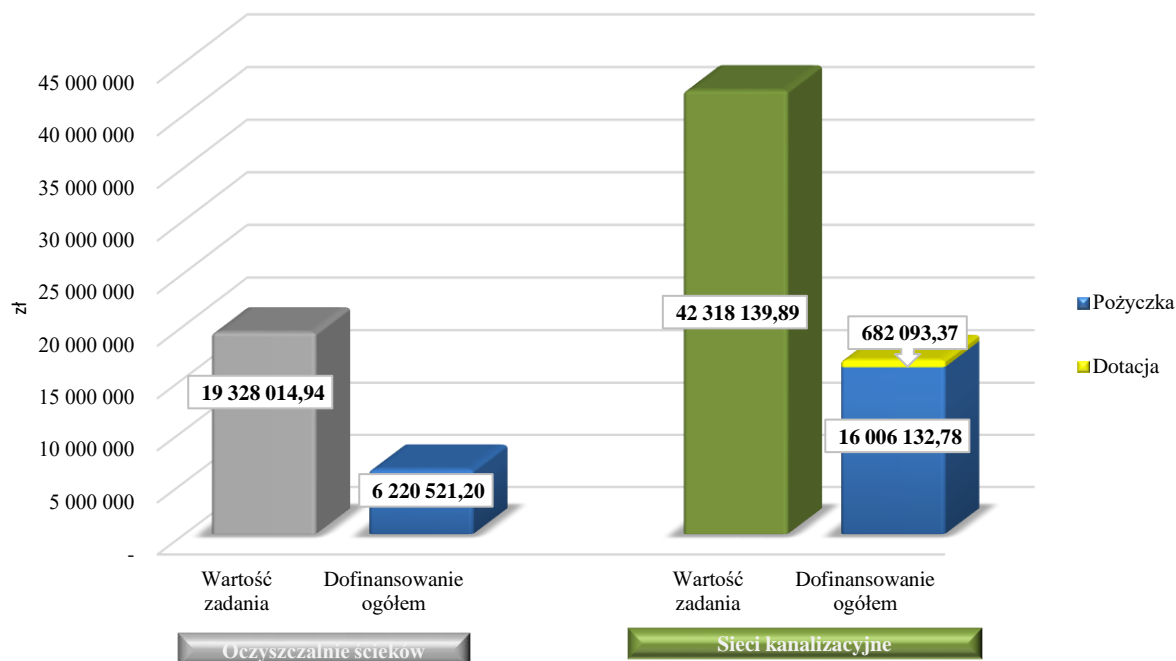
W formie dotacji udzielono dofinansowania na zadania realizowane w terenach źródłiskowych, tj. budowę sieci kanalizacji sanitarnej dla miejscowości Berezka, budowę budynku sanitariatu wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną w Polańczyku i budowę pompowni ścieków oraz przyłącza ciśnieniowego do kanalizacji sanitarnej dla Archidiecezjalnego Domu Rekolekcyjnego im. Jana Pawła w Ustrzykach Górnych.

W formie pożyczki udzielono dofinansowania na:

- rozbudowę i poprawę niezawodności działania systemu zaopatrzenia w wodę i odprowadzania ścieków południowej części miasta Tarnobrzega,
- budowę kanalizacji sanitarnej w miejscowości: Kalników (Gmina Stubno), Kielnarowa i Borek Stary (Gmina Tyczyn), Wola Mielecka (Gmina Mielec), Berezka (Gmina Solina), Budy Głogowskie (Gmina Głogów Małopolski), Kolbuszowa ul. Partyzantów i ul. Obrońców Pokoju na odcinku od ul. Topolowej do Nowej Wsi, Kolbuszowa Górna (Gmina Kolbuszowa), Podleszany (Gmina Mielec), Boguchwała ul. Boczna Techniczna i na terenie Gminy Leżajsk, Miasto Radymno,
- budowę oczyszczalni ścieków i kanalizacji sanitarnej w miejscowości Manasterz (Gmina Jawornik Polski),
- modernizację oczyszczalni ścieków w m. Nowy Kamień (Gmina Kamień),
- przebudowę i rozbudowę oczyszczalni ścieków w miejscowości Kostków,
- budowę oczyszczalni ścieków dla Wojskowego Domu Wypoczynkowego Solina - Jawor.

Dofinansowanie zadań z zakresu gospodarki ściekowej w 2017 r. w podziale na oczyszczalnie ścieków i sieci kanalizacyjne przedstawia poniższy wykres.

Dofinansowanie zadań z zakresu gospodarki ściekowej w 2017 r.

Łączna wartość wypłaconych środków w tej dziedzinie wyniosła 20.360.588,93 zł (w tym 19.623.485,56 zł stanowią pożyczki, z czego 4.023.919,42 zł to zobowiązania z lat poprzednich; 737.103,37 zł dotacje, w tym zobowiązania z lat poprzednich 55.010,00 zł).

Ponadto w ramach tej dziedziny Fundusz realizował dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych łącznie na kwotę 111.410,50 zł.

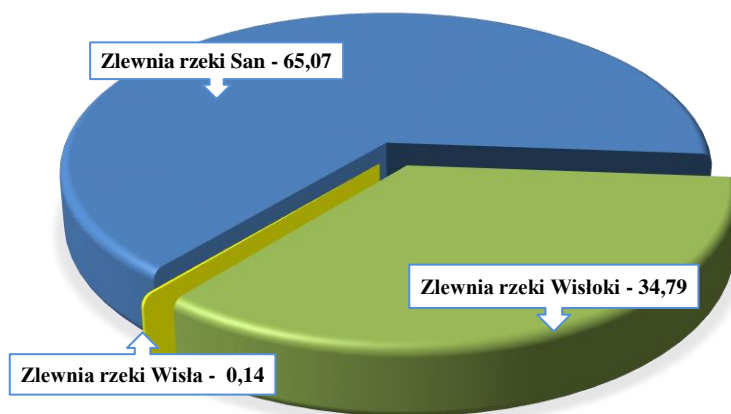
Udzielona w latach 2015-2016 i 2017 pomoc pozwoliła na osiągnięcie w roku sprawozdawczym efektu w postaci budowy oczyszczalni ścieków w miejscowości Błonie (Gmina Przeclaw) i budowy oczyszczalni ścieków dla Wojskowego Domu Wypoczynkowego Solina – Jawor oraz rozbudowy oczyszczalni ścieków w Solinie, budowy budynku sanitariatu wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną w Polańczyku, a także budowy i oddania do użytkowania 37,53 km sieci kanalizacyjnych.

W roku sprawozdawczym zakończono 15 zadań uzyskując następujące efekty:

Przepustowość nowo wybudowanych oczyszczalni ścieków (m ³ /d)			Przepustowość zmodernizowanych oczyszczalni ścieków (m ³ /d)			Budowa sieci kanalizacyjnej (km)			Zadanie ujęte w KPOŚK (ilość zadań)
z umów zawartych przed rokiem 2017	z umów z 2017 r.	Łącznie	z umów zawartych przed rokiem 2017	z umów z 2017 r.	Łącznie	z umów zawartych przed rokiem 2017	z umów z 2017 r.	Łącznie	
1.010,00	211,00	1.221,00	920,00	0,00	920,00	11,32	26,21	37,53	9

Liczba dodatkowych osób korzystających z ulepszonych oczyszczania ścieków w roku 2017 wyniosła 14 592 RLM.

Liczba dodatkowych osób korzystających z ulepszonych oczyszczania ścieków w 2017 r. w układzie zlewniowym

Zlewnia rzeki San - 65,07 %	Zlewnia rzeki Wisłok - 0 %	Zlewnia rzeki Wisła - 0,14%
Zlewnia rzeki Wisłoki - 34,79 %	Zlewnia rzeki Dniestr - 0 %	Zlewnia rzeki Bug - 0 %

Jednocześnie w roku sprawozdawczym trwała budowa sieci kanalizacyjnych, budowa oczyszczalni ścieków w miejscowości Manasterz (Gmina Jawornik Polski) oraz rozbudowa oczyszczalni ścieków w miejscowości Kostków (Gmina Jarosław), które zakończą się w 2018 i 2019 roku.

Zadania te pozwolą na uzyskanie następujących efektów:

Przepustowość nowo wybudowanych Oczyszczalni Ścieków (m ³ /d)	Przepustowość zmodernizowanych Oczyszczalni Ścieków (m ³ /d)	Budowa sieci kanalizacyjnej (km)	Zadania ujęte w KPOŚK (ilość zadań)
600,00	450,00	92,62	9

2.2 Gospodarka zasobami wodnymi

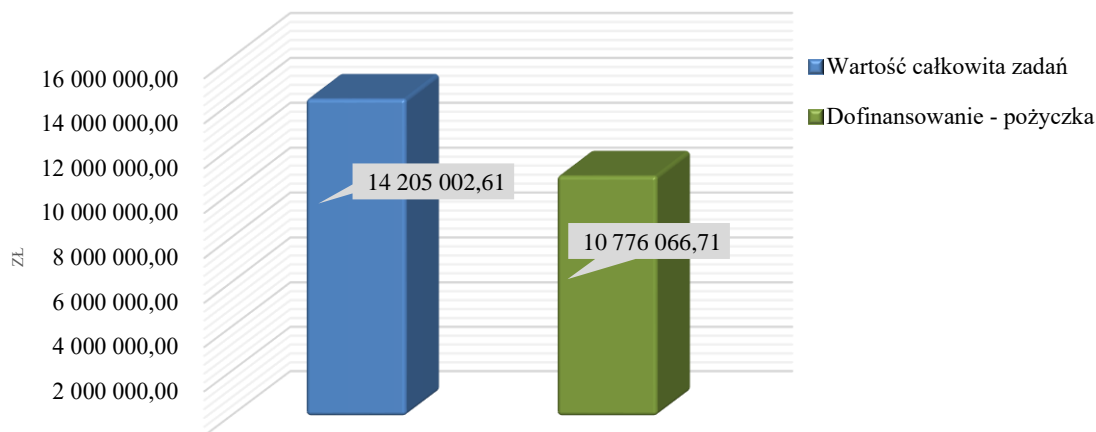
Podobnie jak w latach ubiegłych, wydatkowanie środków na gospodarkę zasobami wodnymi koncentrowało się w roku 2017 na realizacji zadań związanych z poprawą zaopatrzenia w wodę na cele bytowe. Dominującym rodzajem zadań była budowa sieci wodociągowych. Dofinansowanie zadań dotyczących budowy sieci wodociągowych uwarunkowane było posiadaniem przez Gminę uporządkowanej gospodarki ściekowej na terenie objętym wnioskiem.

W okresie sprawozdawczym do Funduszu złożono 13 wniosków (w tym 1 wniosek o dotację). Zarząd podjął decyzje wobec 12 wniosków (w tym 11 decyzji pozytywnych oraz

1 decyzję dotyczącą odmowy udzielenia dofinansowania – dotacji). Wnioskodawcami były samorzady gminne, spółka komunalna, stowarzyszenie oraz fundacja.

Zawarto 11 umów pożyczek na ogólną kwotę 10.776.066,71 zł.

Dofinansowanie zadań z zakresu gospodarki zasobami wodnymi

Sieci wodociągowe wraz z infrastrukturą towarzyszącą

Łącznie wartość wypłaconych środków w tej dziedzinie wyniosła 9.374.230,46 zł.

Ponadto w ramach tej dziedziny została zakończona jedna umowa kredytowa w BOŚ, a końcowe rozliczenie dopłat Funduszu do oprocentowania wyniosło 9,48 zł.

Środki finansowe udzielone w 2017 r. przeznaczone zostały na budowę 40,26 km sieci wodociągowej wraz z infrastrukturą towarzyszącą, w skład której weszły obiekty pompowni ścieków oraz zbiorniki magazynowo-wyrównawcze.

W roku 2017 zakończono 7 zadań, w wyniku realizacji których osiągnięto następujące efekty:

Budowa sieci wodociągowej (km)			Ilość wybudowanych pompowni (szt.)			Ilość wybudowanych zbiorników magazynowo – wyrównawczych (szt.)		
z umów zawartych przed rokiem 2017	z umów z 2017 r.	Łącznie	z umów zawartych przed rokiem 2017	z umów z 2017 r.	Łącznie	z umów zawartych przed rokiem 2017	z umów z 2017 r.	Łącznie
0,00	40,26	40,26	0	6	6	0	4	4

Zgodnie z zawartymi w 2017 r. umowami, w roku 2018 planuje się zakończenie 5 zadań, których realizacja przyniesie szacowane efekty ekologiczne:

Budowa sieci wodociągowej (km)	Przepustowość zmodernizowanych Stacji Uzdatniania Wody (m ³ /d)
28,10	484,52

2.3 Racjonalne gospodarowanie odpadami i ochrona powierzchni ziemi

W 2017 roku do Fundusz wpłynęły 3 wnioski, z których 1 rozpatrzono pozytywnie. Rozpatrzono również pozytywnie 1 wniosek z 2016 r.

W okresie sprawozdawczym zawarto 2 umowy pożyczki na łączną kwotę 1.100.000,00 zł. Wyplacono w formie pożyczki łącznie 1.100.000,00 zł.

Udzielono dopłat w wysokości 31.282,12 zł do oprocentowania umów kredytów bankowych zawartych w latach 2011 - 2012.

W roku sprawozdawczym zakończono 3 zadania, których wynikiem jest zakup mobilnej rozdrabniarki do odpadów wielkogabarytowych i biodegradowalnych, zabezpieczenie osuwiska oraz zakup samochodu do przewozu odpadów.

W roku 2019 przewiduje się zakończenie kolejnego etapu zadania z roku 2017 polegającego na zabezpieczeniu osuwiska ROTUNDA w Gminie Krzeszów. Zadanie przyczyni się do ochrony gospodarstw domowych zlokalizowanych w bezpośrednim sąsiedztwie osuwiska oraz nie graniczących z osuwiskiem, ale zlokalizowanych w obszarze jego oddziaływania (48 osób).

Podobnie jak w latach ubiegłych, w roku 2017 kontynuowana była współpraca z NFOŚiGW mająca na celu finansowanie zadań polegających na usuwaniu wyrobów zawierających azbest. Odbywała się ona na podstawie programu priorytetowego „SYSTEM – Wspieranie działań ochrony środowiska i gospodarki wodnej realizowanych przez WFOŚiGW, Część I – Usuwanie wyrobów zawierających azbest” i umowy udostępnienia środków nr 161/2015/WF/US z dnia 14.05.2015 r.

Łączna kwota środków udostępnionych w 2017 przez NFOŚiGW na podstawie tej umowy wyniosła 1.316.821,00 zł, z czego wykorzystano kwotę 1.305.569,34 zł.

W wyniku ogłoszenia naboru wniosków na realizację zadań w roku 2017 r. wpłynęło 145 wniosków, z czego Zarząd Wojewódzkiego Funduszu rozpatrzył pozytywnie 142 i udzielił dofinansowania 142 gminom rozdysponowując środki w wysokości łącznie 2.238.594,00 zł (w tym środki NFOŚiGW w wysokości 1.316.820,00 zł oraz środki WFOŚiGW w wysokości 921.774,00 zł).

Pomimo rozdysponowania wszystkich możliwych środków oraz stałej, bezpośredniej współpracy z Beneficjentami, pozytywnym rozpatrzeniu kolejnych 11 wniosków, w 2017 roku łączna wypłacona kwota dotacji dla wszystkich dotowanych 153 zadań wyniosła 2 219.467,83 zł, z czego 1.305.569,34 zł ze środków udostępnionych przez Narodowy Fundusz i 913.898,49 zł ze środków Funduszu. Wynikało to m.in. z szacowania ilości odpadów na etapie składania wniosku w oparciu o wskaźnik wagowy, a ich rozliczanie w oparciu o faktyczną wagę, która była znana po zakończeniu zadania.

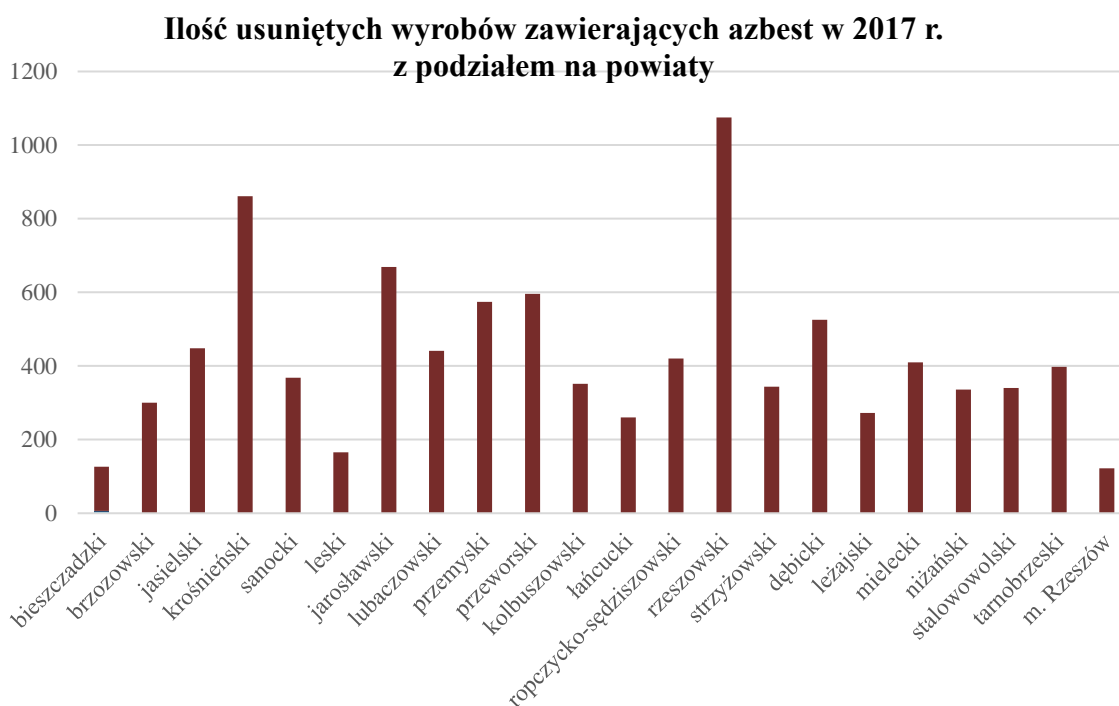
Poniesione koszty kwalifikowane zadań wyniosły 2.611.138,68 zł. Szczegółowe informacje na temat wszystkich zrealizowanych zadań przedstawia poniższa tabela:

Poniesione koszty kwalifikowane [zł]	Wypłacone dofinansowanie				Efekt ekologiczny	
	Ze środków udostępnionych		Ze środków WFOŚiGW		Osiągnięty [Mg]	Ewidencjonowany przez WFOŚiGW [Mg] ¹
	[zł]	[%] kosztów kwalifikowanych	[zł]	[%] kosztów kwalifikowanych		
2.611.138,68	1.305.569,34	50	913.898,49	35	9.397,02	2.714,57

W ramach realizowanej umowy udostępnienia środków nr 161/2015/WF/US z dnia 14.05.2015 r. osiągnięto w 2017 roku efekt ekologiczny określony jako masa unieszkodliwionych odpadów zawierających azbest w ilości 9.397,02 Mg. Powyższą ilość odpadów usunięto z 4.380 nieruchomości w tym: 943 to demontaż, a 3.437 zbiórka. Łącznie w latach 2011-2017 usunięto 54.980,610 Mg wyrobów zawierających azbest.

Dane na temat ilości usuniętych w 2017 r. wyrobów zawierających azbest w podziale na powiaty obrazuje następujący wykres:

¹ proporcjonalnie do zaangażowanych środków

Na podstawie wykonanych zadań można określić także średnie koszty usuwania odpadów azbestowych, które kształtują się następująco:

- cena za demontaż transport i unieszkodliwianie – ok. 498,29 zł/Mg,
- cena za zbieranie, transport i unieszkodliwianie – ok. 304,36 zł/Mg.

Ponadto wagę 1 m² demontowanych płyt eternitowych można szacować na około 0,015 Mg.

2.4 Ochrona atmosfery

Zadania realizowane w tym priorytecie wiązały się w szczególności z ograniczeniem i likwidacją niskiej emisji poprzez poprawę efektywności energetycznej w wyniku termomodernizacji budynków użyteczności publicznej, modernizacji dotychczasowych źródeł energii cieplnej, których nośnikiem energii były przede wszystkim paliwa stałe oraz wyeksploatowane kotły gazowe o niskiej sprawności. Zrealizowane zostały również zadania związane z budową instalacji wykorzystujących odnawialne źródła energii.

W roku 2017 w ramach ochrony atmosfery do Funduszu wpłynęły 155 wniosków, z których pozytywnie rozpatrzono 108. Ponadto, pozytywne decyzje podjęto w stosunku do 2 wniosków o pożyczkę z 2016 r. Odmówiono dofinansowania w 26 przypadkach.

Zawarto 16 umów o pożyczkę na kwotę 14.457.121,03 zł (w tym 614.161,00 zł to zobowiązania na lata następne) oraz 83 umowy o dotację na kwotę 4.406.778,76 zł (w tym 77.461,00 zł to zobowiązania na lata następne). Wartość zawartych umów wyniosła 18.863.899,79 zł.

Wypłacono środki w wysokości 18.572.392,20 zł (w tym z umów z 2017 roku 18.168.685,95 zł), z czego kwotę 14.151.267,03 zł z tytułu umów pożyczek oraz 4.421.152,17 zł dla umów dotacji.

W okresie sprawozdawczym zakończono 94 zadania (objęte 79 umowami dotacji i 15 umowami o pożyczkę) związane w szczególności z:

- termomodernizacją obiektów użyteczności publicznej, ze szczególnym uwzględnieniem przedsięwzięć termomodernizacyjnych, spełniających standardy izolacyjności cieplnej Warunków Technicznych od roku 2021,
- modernizacją instalacji grzewczych, połączonych z wymianą źródła ciepła,
- budową instalacji wykorzystujących odnawialne źródła energii.

Osiągnięto następujące efekty:

Ograniczenie emisji (Mg/rok)					Oszczędność zużycia energii w wyniku ulepszeń cieplnych budynków (GJ/rok)
Pył	SO ₂	NO _x	CO	CO ₂	Ogółem
10,2704	19,279	7,4259	26,143	3.021,962	23.619,621

Spośród zadań zakończonych w 2017 roku, 52 zadania obejmowały w swoim zakresie modernizację systemów grzewczych polegającą na:

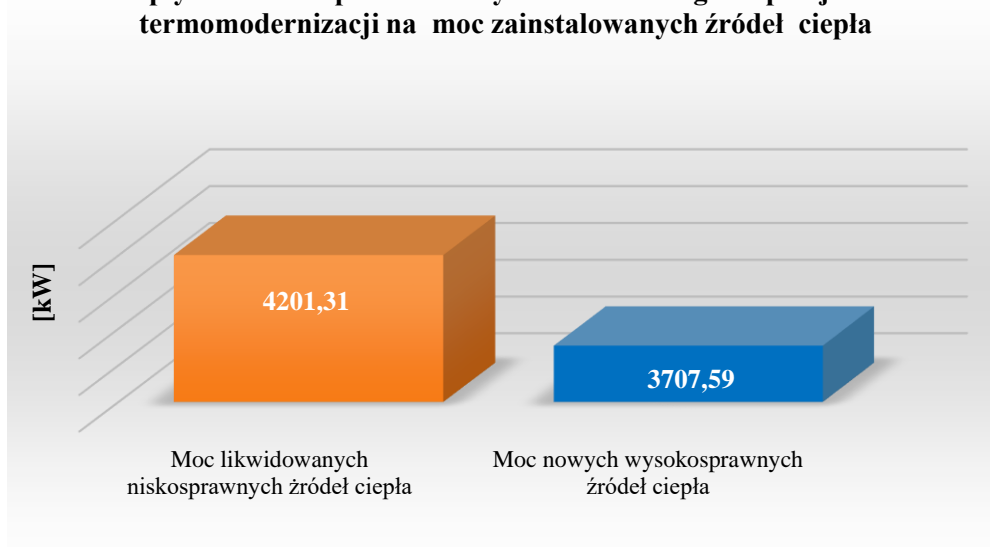
- wymianie źródeł energii cieplnej na inne źródła,
- wymianie źródeł energii cieplnej na instalacje oze,
- wymianie źródeł energii cieplnej na inne źródła wraz z instalacjami oze.

Ilość zmodernizowanych instalacji grzewczych określa poniższa tabela:

Modernizacja źródła ciepła [szt.]							
z węgla na gaz	z gazu na gaz	z oleju na gaz	z energii elektr. na gaz	z oleju na biomasę	z węgla na węgiel /ekogroszek (kocioł klasy 5)	z węgla/ drewna na pellet/ biomasę	z gazu/ energii elektr. na pompę ciepła
20	18	2	1	1	2	5	3

Wymiana dotychczasowych, będących w złym stanie technicznym źródeł ciepła na wysokosprawne pozwoliła osiągnąć zmniejszenie mocy nowo zainstalowanej w stosunku do dotychczasowej o 503,72 kW.

Wpływ wzrostu sprawności wytworzenia energii cieplnej oraz termomodernizacji na moc zainstalowanych źródeł ciepła

W przypadku 10 zadań zakres prac obejmował budowę indywidualnej lub dodatkowej modernizacji systemu grzewczego instalacji opartej na odnawialnych źródłach energii:

Dla 3 zadań modernizacja systemu grzewczego polegała na wymianie dotychczasowych nośników energii cieplnej na rewersyjne pompy ciepła typu powietrze/powietrze o mocy odpowiednio 14 kW, 18kW, 10 kW.

Rodzaje instalacji odnawialnych źródeł energii			
1.624,12 [kW]			
panele fotowoltaiczne	kolektory słoneczne	pompy ciepła	wykorzystujące biomasę
149,14	909,88	326,70	238,40

W przypadku 5 zadań rozpoczętych w 2017 roku, efekty ekologiczne zostaną osiągnięte w 2018 roku:

Ograniczenie emisji [Mg/rok]					Oszczędność zużycia energii [GJ/rok]	Modernizacja źródła ciepła	OZE
Pył	SO ₂	NO _x	CO	CO ₂	Ogółem	moc nowego źródła [kW] sztuki	fotowoltaika Moc[kW] energia [kWh/rok]
16,6130	14,0250	5,6660	14,8940	2.919,5090	3.407,6600		2

2.5 Ochrona różnorodności biologicznej i funkcji ekosystemów

Głównym celem udzielanego dofinansowania była realizacja przedsięwzięć z zakresu utrzymania i zachowania gatunków, siedlisk i ekosystemów istotnych dla bioróżnorodności.

Cel ten realizowano między innymi poprzez finansowanie rozpoznania i ochrony najcenniejszych gatunków kręgowców wpisanych do Polskiej Czerwonej Księgi Zwierząt, których siedliska znajdują się na terenie województwa.

W 2017 roku zakończono zadanie prowadzone przez Instytut Ochrony Przyrody, Polskiej Akademii Nauk pn. „Żbiki Polskich Karpat”. Miało ono na celu pozyskanie jak największej ilości danych na temat występowania i ekologii żbika na terenie Podkarpacia. Odłowy żbików pozwoliły na zaobserwowanie i rozpoczęcie śledzenia, przy użyciu metod telemetrii terenowej, łącznie 7 osobników. Odłowione osobniki były oceniane pod względem prawdopodobnej przynależności do jednej z trzech grup: kot domowy, żbik lub hybryda międzygatunkowa. Badania wykazały, że wszystkie odłowione osobniki to żbiki.

Ponadto w 2017 roku Fundusz dofinansował zadania związane z pielęgnacją i konserwacją pomników przyrody oraz ochroną i rewitalizacją zabytkowych parków objętych ochroną konserwatorską.

W roku sprawozdawczym zarejestrowano 18 wniosków, pozytywnie rozpatrzono 15.

Decyzją Zarządu Wojewódzkiego Funduszu udzielono pomocy finansowej na łączną kwotę 360.291,91 zł, w tym zawarto 13 umów dotacji na kwotę 229.145,85 zł, wypłacono łącznie 232.928,07 zł, w tym 27.110,22 zł z dwóch umów z 2016 roku.

Przy udziale środków Funduszu przeprowadzono prace związane z utrzymaniem i zachowaniem 1.116 drzew będących przedmiotem ochrony na podstawie przepisów o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami oraz pielęgnacją i konserwacją 51 drzew będących pomnikami przyrody. Dla części drzew zgodnie z zaleceniami konserwatorskimi, czy też wydaną opinią dendrologiczną, zamontowano bądź wymieniono 65 wiązań elastycznych.

Efekty zakończonych zadań w roku 2017 przedstawiono w tabeli:

pielęgnacja pomników przyrody (szt.)	zabytkowe drzewostany (szt.)	powierzchnia obszarów, na których przywrócono lub zapewniono ochronę właściwego stanu ekosystemów (ha)
51	1.116	16,874

Dla dwóch pozytywnie rozpatrzonych w roku sprawozdawczym wniosków, realizacja zadań odbywać się będzie w 2018 roku i planowane jest przeprowadzenie zabiegów pielęgnacyjnych dla 13 pomników przyrody, w tym założenie 6 wiązań elastycznych (łącznie na

1 ha) oraz przeprowadzenie zabiegów na 64 drzewach będących przedmiotem ochrony na podstawie przepisów o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami na powierzchni 13,83 ha.

2.6 Edukacja ekologiczna

Wspierane przez Fundusz zadania służyły kształtowaniu właściwych postaw mieszkańców województwa wobec środowiska przyrodniczego i upowszechnianiu wiedzy ekologicznej. Obejmowały one wszystkie grupy wiekowe. Szczególną uwagę zwrócono na dzieci i młodzież. Podobnie jak w latach ubiegłych dofinansowanie kierowano na:

- rozwój bazy edukacji ekologicznej,
- budowę i modernizację terenowych ścieżek edukacyjnych,
- konkursy i olimpiady o zasięgu ogólnowojewódzkim i powiatowym,
- konferencje, warsztaty, akcje upowszechniające wiedzę ekologiczną,
- publikacje, audycje radiowe lub telewizyjne upowszechniające wiedzę ekologiczną.

Biorąc pod uwagę duże zainteresowanie ze strony beneficjentów działaniami z zakresu edukacji ekologicznej oraz w trosce o wysoką ich jakość, Zarząd Funduszu w 2017 roku ogłosił trzy konkursy w dwóch kategoriach tematycznych.

W ramach naboru konkursowego na zadania upowszechniające zagadnienia związane z ochroną środowiska oraz z zakresu edukacji ekologicznej prowadzone na łamach prasy, radia, telewizji lub internetu, zostało złożonych 6 wniosków, z czego pozytywną decyzję Zarządu Funduszu uzyskały 3 zadania, które zrealizowano w roku sprawozdawczym, tj.:

- „Bieszczadzki Park Narodowy – nasze wspólne dziedzictwo” – realizowane przez Bieszczadzki Park Narodowy w Ustrzykach Górnych,
- „Lato w regionach – Podkarpackie pod ochroną” (produkcja i emisja programów telewizyjnych) – realizowane przez Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju i Promocji Podkarpacia „Pro-Carpathia”,
- Kampania informacyjno-promocyjna związana z ochroną środowiska oraz edukacją ekologiczną w ramach Programu Podkarpacki Naturalny Wypas II – realizowane przez Województwo Podkarpackie.

Budżet konkursu wynosił 300.000,00 zł, w ramach realizacji powyższych zadań wypłacono środki w wysokości 114.000,00 zł.

Kolejny konkurs dotyczył rozwoju infrastruktury służącej edukacji ekologicznej. W ramach ogłoszonego naboru złożono 22 wnioski, z czego dofinansowanie uzyskały następujące zadania:

1. Podkarpackie Centrum Edukacji Ekologicznej Zazieleni Edukację – realizowane przez Stowarzyszenie „Ekoskop”,
2. Odnowienie wraz z unowocześnieniem infrastruktury ścieżki przyrodniczo-dydaktycznej „Winne Podbukowina” w Bachórcu koło Dubiecka – realizowane przez Zespół Parków Krajobrazowych w Przemyślu,
3. Centrum dydaktyczne i praktyczne OZE słońce-wiatr w Szkole Podstawowej w Czarnej Sędziszowskiej – realizowane przez Gminę Sędziszów Małopolski,
4. Rozwój infrastruktury służącej edukacji ekologicznej w mieście Rzeszowie – realizowane przez Miasto Rzeszów,
5. Doposażenie bazy edukacji ekologicznej w ramach programu "Ja i Ekoludek" – realizowane przez Gminę Dębica,
6. Gminne Centrum Edukacji Ekologicznej przy oczyszczalni ścieków w Głogowie Małopolskim – realizowane przez Gminę Głogów Małopolski,
7. Eko - zasady wdrażaj gdyś mały – realizowane przez Gminę Miejską Przemyśl,
8. Utworzenie pracowni edukacji ekologicznej w Zespole Szkół w Tryńcy – realizowane przez Gminę Tryńcza,
9. Rozwój bazy edukacji ekologicznej – doposażenie pracowni ekologicznej z elementami fizyki w Zespole Szkół w Padwi Narodowej w celu podniesienia świadomości ekologicznej dzieci, młodzieży i społeczności lokalnej Gminy Padew Narodowa oraz Gmin sąsiednich – realizowane przez Gminę Padew Narodowa,
10. Modernizacja terenowej ścieżki edukacyjnej "Ogród ekologiczny" w Zespole Szkół w Brzostku – realizowane przez Powiat Dębicki,
11. Doposażenie bazy edukacji ekologicznej w Szkole Podstawowej w Nowej Wsi – realizowane przez Gminę Czudec,
12. "EKO-Styl od najmłodszych lat" – realizowane przez Gminę Ropczyce.

Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom beneficjentów, we wrześniu 2017 roku, Zarząd WFOŚiGW w Rzeszowie ogłosił kolejny konkurs na zadania związane z rozwojem infrastruktury służącej edukacji ekologicznej. W ramach ogłoszonego naboru zostało złożonych 18 wniosków, z czego dofinansowania udzielono w 8 przypadkach. Przyznana w ramach II konkursu pomoc umożliwiła realizację następujących zadań:

1. Doposażenie bazy edukacji ekologicznej oraz modernizacja terenowej infrastruktury edukacyjnej w Bieszczadzkim Parku Narodowym w 2017 r. – realizowane przez Bieszczadzki Park Narodowy w Ustrzykach Górnych,
2. Odnawialne źródła energii w kształceniu przyszłych techników – realizowane przez Powiat Niżański,

3. Doposażenie ścieżki przyrodniczo-dydaktycznej w miejscowości Stobierna (Gmina Dębica) – realizowane przez Gminę Dębica,
4. Zakup wyposażenia do edukacji ekologicznej dla klasopracowni do nauk przyrodniczych – realizowane przez Gminę Jedlicze,
5. Utworzenie i wyposażenie ekopracowni – realizowane przez Gminę Nowa Sarzyna,
6. Ścieżka przyrodniczo-dydaktyczna "Przyroda PLUS" – realizowane przez Gminę Baranów Sandomierski,
7. Budowa terenowej ścieżki edukacyjnej do pomnika przyrody – Źródło siarczkowej BOGUMIŁA w Komborni – realizowane przez Gminę Korczyna.

Łączny budżet konkursów na zadania związane z rozwojem infrastruktury służącej edukacji ekologicznej wyniósł 700.000,00 zł, z czego na realizację zadań wypłacono środki w wysokości 590.017,81 zł.

Ogółem w 2017 roku w ramach ogłoszonych konkursów oraz naboru ciągłego złożono w tej dziedzinie 92 wnioski. Podjęto 90 decyzji, z czego 47 pozytywnych. Odmówiono dofinansowania w 43 przypadkach.

Fundusz zawarł w okresie sprawozdawczym 47 umów dotacji na kwotę 973.784,47 zł.

Wypłacono kwotę dofinansowania w wysokości 928.187,05 zł, w tym z umów z 2017 roku 916.828,28 zł.

Dofinansowanie udzielone w 2017 r. pozwoliło na realizację następujących działań edukacyjnych:

Działanie	Efekt rzeczowy i ekologiczny
Organizacja konkursów oraz olimpiad upowszechniających wiedzę ekologiczną	9 o zasięgu wojewódzkim 10 o zasięgu powiatowym 3.945 uczestników 452 nagrody
Akcje łączące wiele sposobów upowszechniania wiedzy ekologicznej	13.477 osób objętych zasięgiem
Budowa i modernizacja terenowych ścieżek edukacyjnych zlokalizowanych m.in.: na terenie rezerwatów, użytków ekologicznych oraz szkół.	8 ścieżek 560 szt. nasadzeń drzew, krzewów i bylin 433 szt. elementów infrastrukturalnych 27.500 osób odwiedzających
Utworzenie baz edukacji ekologicznej (doposażenie pracowni edukacyjnych w sprzęt, meble oraz pomoce dydaktyczne do realizacji zajęć z zakresu edukacji ekologicznej)	14 baz, 22.754 osób uczestniczących w zajęciach
Wydanie publikacji, w tym produkcje na łamach prasy, radia, telewizji i internetu, broszury oraz pomoce dydaktyczne	13.964 sztuk, 1.218.537 osób objętych zasięgiem

2.7 Pozostałe zadania

Podobnie jak w latach ubiegłych, mając na uwadze bezpieczeństwo mieszkańców województwa podkarpackiego w 2017 roku wspierano przedsięwzięcia z zakresu przeciwdziałania klęskom żywiołowym i likwidowania ich skutków dla środowiska.

Realizowane były m.in. przedsięwzięcia z zakresu zwiększenia potencjału technicznego powiatowych magazynów przeciwpowodziowych poprzez zakup sprzętu umożliwiającego prowadzenie akcji ratowniczych oraz dofinansowano zakup 23 nowych samochodów ratowniczo-gaśniczych w celu skuteczniejszego działania na wypadek klęsk żywiołowych i poważnych awarii.

W 2017 roku do Funduszu wpłynęło 50 wniosków. Decyzje pozytywne podjęto wobec 38 wniosków. Odmówiono dofinansowania w 5 przypadkach.

Zawarto 36 umów dotacyjnych na kwotę 1.474.830,12 zł i 1 umowę pożyczki na kwotę 88.452,00 zł. Wyplacone środki wyniosły łącznie 1.570.920,42 zł, w tym 1.563.282,12 zł z umów zawartych w roku sprawozdawczym.

Efekty rzeczowe osiągnięte w roku 2017:

Lp.	Wyszczególnienie	ilość (szt. kpl.)
	Razem	104
1.	samochody ratowniczo-gaśnicze lekkie	11
2.	samochody ratowniczo-gaśnicze średnie	11
3.	samochody ratowniczo-gaśnicze ciężkie	1
4.	pompy, motopompy	11
5.	agregaty prądotwórcze	16
6.	piłarki, piły	2
7.	łódzie	2
8.	inne (wyposażenie magazynów przeciwpowodziowych – m.in. ubrania specjalne, zestawy asekuracyjne, latarki, agregaty wodno-pianowe, wagoworkownice elektroniczne, wyciągarki, węże ssawne i tłoczne, rozpieracze, nagrzewnice i oświetlenia do namiotów ratowniczych, mostki przejazdowe, liny ratownicze, inne pojazdy specjalistyczne do transportu osób i mienia itp.)	50

W roku 2017 zakończono zadanie polegające na opracowaniu aktualizacji *Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Podkarpackiego (WPGO)* wraz z *planem inwestycyjnym stanowiącym załącznik WPGO* oraz *Prognozy oddziaływania projektu WPGO na środowisko*. Opracowanie planu inwestycyjnego będącego załącznikiem do Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami oraz uruchomienie środków finansowych na działania związane z gospodarką odpadami w głównej mierze będzie służyło zwiększeniu ilości odpadów selektywnie zbieranych, które mogą zostać poddane recyklingowi czy też odzyskowi energii zawartej w odpadach.

Ponadto w roku sprawozdawczym Fundusz dofinansował również inne zadanie realizowane przez Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego, polegające na

Wykonaniu ekspertyzy zawierającej informacje i dane niezbędne do podjęcia tzw. „uchwały antysmogowej”.

Z diagnozy zawartej w programie ochrony powietrza dla strefy podkarpackiej jednoznacznie wynika, że główną przyczyną przekroczeń wartości dopuszczalnych pyłów PM10 i PM2,5 jest emisja powierzchniowa, tzn. emisja z sektora komunalno-bytowego (od 70% do 85%). Natomiast w strefie miasto Rzeszów przyczyną przekroczeń wartości dopuszczalnych pyłów PM10 i PM2,5 oprócz emisji powierzchniowej, z sektora komunalno-bytowego (od 53% do 72%), jest również emisja z transportu (od 15 do 37%).

Powyższe programy przewidują poza określonymi działaniami dla samorządów gminnych (wymiana źródeł ciepła, podłączenie do sieci ciepłej) opracowanie i przyjęcie przez samorząd województwa tzw. „uchwały antysmogowej”, zgodnie z artykułem 96 ustawy Poś, który umożliwia wprowadzenie zakazów lub ograniczeń stosowania określonych rodzajów lub jakości paliw oraz nakaz stosowania nowoczesnych, niskoemisyjnych kotłów na terenie województwa, bądź na innym wyznaczonym przez sejmik województwa obszarze. Efektem ekologicznym realizacji zadania będzie ograniczenie obszarów z przekroczeniami, a tym samym zmniejszenie populacji ludzi narażonych na złą jakość powietrza.

3. Państwowe jednostki budżetowe

Środki Funduszu w 2017 roku były przeznaczone na dofinansowanie zadań z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej, realizowane przez państwowe jednostki budżetowe.

Fundusz współpracował na szczeblu wojewódzkim z organami państwowymi – Regionalną Dyрекcją Ochrony Środowiska w Rzeszowie, Komendą Wojewódzką Państwowej Straży Pożarnej w Rzeszowie, Wojewódzką Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną oraz Wojewódzkim Inspektoratem Ochrony Środowiska w Rzeszowie oraz właściwymi dysponentami części budżetowych, tj. Ministrem Środowiska i Wojewodą Podkarpackim.

Realizacja pomocy w 2017 r. odbywała się poprzez przekazanie środków za pośrednictwem rezerwy celowej budżetu państwa na zadania ujęte w opracowanej w 2016 r. „Liście zadań zakwalifikowanych do dofinansowania na rok 2017” zgodnie z *Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2010 r. w sprawie gospodarki finansowej Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej i wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej*.

Na wykonanie przez państwowe jednostki budżetowe czterech zadań z zakresu ochrony środowiska w roku 2017 r. zaplanowano do wydatkowania 852.700,00 zł, z czego ostatecznie

z uwagi na zwrot części środków z Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Rzeszowie wydatkowano łącznie 847.415,20 zł uzyskując następujące efekty ekologiczno-rzeczowe:

1)

Nazwa państwowej jednostki budżetowej	Przekazane środki [w zł]	Nazwa zadania
Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Rzeszowie	47.415,20	Działania ochrony czynnej w rezerwach przyrody oraz dofinansowanie rehabilitacji zwierząt chronionych.

W ramach realizacji zadania wykonano na terenie rezerwatów zabiegi ochrony czynnej polegające przede wszystkim na wykoszeniu i usunięciu biomasy w celu zachowania istniejących tu ekosystemów nieleśnych. Tego typu działania prowadzone były w celu stwarzania oraz zachowania odpowiednich warunków siedliskowych dla gatunków roślin objętych ochroną - szczególnie szachownicy kostkowej, wiśni karłowatej, a także lnu austriackiego. Finansowane były również usługi weterynaryjne związane z leczeniem, rehabilitacją i utrzymywaniem rannych lub chorych zwierząt gatunków prawem chronionych, takich jak: bielik, orzeł przedni, bocian czarny, puszczyk uralski, ryś, niedźwiedź brunatny.

Efektem wszystkich działań było:

- wykonanie prac o charakterze ochrony czynnej na 13,60 ha, które polegały m.in.: na pielęgnacji sadzonek wiśni karłowatej, wykoszeniu roślinności trawiastej z powierzchni rezerwatu czy usunięciu odrostów hamujących wzrost sadzonek.
- leczenie i rehabilitacja 540 chorych zwierząt.

2)

Nazwa państwowej jednostki budżetowej	Przekazane środki [w zł]	Nazwa zadania
Komenda Wojewódzka Państwowej Straży Pożarnej w Rzeszowie	300.000,00	Kontener specjalny z proszkiem gaśniczym.

W ramach zadania Komenda Wojewódzka Państwowej Straży Pożarnej w Rzeszowie zakupiła kontener specjalny z proszkiem gaśniczym. Zakupiony kontener na podstawie Rozkazu Podkarpackiego Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej został przekazany dla Komendy Powiatowej Straży Pożarnej w Dębicy. Będzie on dysponowany do działań ratowniczo-gaśniczych na terenie miasta Dębica oraz powiatu dębickiego, a w szczególnych przypadkach w ramach obwodów operacyjnych będzie używany do działań na terenie innych powiatów i województw ościennych.

3)

Nazwa państwowej jednostki budżetowej	Przekazane środki [w zł]	Nazwa zadania
Wojewódzka Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Rzeszowie	300.000,00	Zakup chromatografu gazowego z detekcją mas z przystawką typu "headspace" z funkcją zateżania HS-GC/MS do monitorowania środowiska.

Do szerokiego zakresu badań wykonywanych przez laboratoria WSSE w Rzeszowie zaliczają się badania wody przeznaczonej do spożycia. Jest to bardzo ważne zadanie, ponieważ większość miejscowości z terenu woj. podkarpackiego korzysta z ujęć wodociągowych opartych na wodach powierzchniowych, przez co mieszkańcy narażeni są na działanie wielu związków chemicznych. Oznaczenie szerokiego zakresu związków chemicznych jest możliwe jedynie przy zastosowaniu nowoczesnej aparatury badawczej. Wobec powyższego w ramach zadania Wojewódzka Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Rzeszowie zakupiła chromatograf gazowy z detekcją mas z przystawką. Powyższy sprzęt umożliwia wykorzystanie badań zanieczyszczeń środowiska w zakresie oznaczania lotnych związków organicznych m.in. benzen, trihalogenometany. Realizacja zadania umożliwia zwiększenie skuteczności ostrzegania ludności na terenie województwa podkarpackiego o zagrożeniach występujących w środowisku oraz podjęcie działań mających na celu zapobieganie ewentualnym zanieczyszczeniom wód, a w przypadku ich wykrycia jak najszybszą i najskuteczniejszą identyfikację, co w znaczący sposób może przyczynić się do określenia sposobu jego likwidacji i minimalizacji skutków zanieczyszczenia.

4)

Nazwa państwowej jednostki budżetowej	Przekazane środki [w zł]	Nazwa zadania
Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Rzeszowie	200.000,00	Wykonanie badań i pomiarów stanu środowiska województwa podkarpackiego w 2017 r. w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska oraz opracowanie końcowe wyników badań i wydanie drukiem raportu o stanie środowiska w województwie podkarpackim w 2016 r.

Zgodnie z krajowym „Programem Państwowego Monitoringu środowiska na lata 2016-2020” Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska, na podstawie art. 23 ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska, opracował „Program Państwowego Monitoringu Środowiska Województwa Podkarpackiego na lata 2016-2020”, który został zatwierdzony w dniu 30.12.2015 roku przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska. W ramach zadania zostały wykonane badania i pomiary w ramach czterech podsystemów monitoringu: powietrza, wód, hałasu i pól

elektromagnetycznych oraz wydanie drukiem raportu podsumowującego wyniki badań stanu środowiska za rok 2016.

Uzyskane wyniki pozwalają ocenić stan środowiska w stosunku do obowiązujących standardów, ustalić przyczyny zmian jakościowych zachodzących w środowisku, porównać z latami poprzednimi i wskazać trendy, a na tej podstawie projektować i realizować inwestycje proekologiczne. Powyższa analiza umożliwia opracowywanie programów ochrony środowiska na każdym szczeblu zarządzania.

W roku 2017 państwowe jednostki budżetowe złożyły siedem wniosków o przekazanie środków na zadania zaplanowane do realizacji w 2018 r. W wyniku oceny merytorycznej i w ramach zaplanowanej kwoty sporządzona została „Lista zadań zakwalifikowanych do dofinansowania na rok 2018”, na której ujęto siedem zadań realizowanych przez: Wojewódzką Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Rzeszowie, Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Krośnie, Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Brzozowie, Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska w Rzeszowie, Komendę Wojewódzką Państwowej Straży Pożarnej w Rzeszowie, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Rzeszowie oraz Komendę Wojewódzką Policji w Rzeszowie.

Łącznie zaplanowano do wydatkowania w 2018 r. 1.000.000,00 zł na realizację następujących przedsięwzięć:

Lp.	Nazwa państwowej jednostki budżetowej	Planowana kwota dofinansowania na rok 2018 [w zł]	Nazwa zadania
1	Wojewódzka Stacja Sanitarno - Epidemiologiczna w Rzeszowie	100.000,00	Zakup zestawu sprzętu laboratoryjnego do oznaczania zanieczyszczeń chemicznych w wodzie
2	Powiatowa Stacja Sanitarno - Epidemiologiczna w Krośnie	80.000,00	Głęboka termomodernizacja budynku Powiatowej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej w Krośnie
3	Powiatowa Stacja Sanitarno - Epidemiologiczna w Brzozowie	117.600,00	Głęboka termomodernizacja budynku Powiatowej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej w Brzozowie
4	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Rzeszowie	190.000,00	Rozszerzenie sieci automatycznych pomiarów zanieczyszczeń pyłowych poprzez zakup aparatury pomiarowej do monitorowania jakości powietrza i opracowanie wyników badań zrealizowanych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska poprzez wydanie drukiem raportu o stanie środowiska w województwie podkarpackim w 2017 roku

5	Komenda Wojewódzka Państwowej Straży Pożarnej w Rzeszowie	200.000,00	Zakup pompy do wody zanieczyszczonej dużej wydajności
6	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Rzeszowie	152.400,00	Działania ochronne w rezerwach przyrody wraz ze wzmocnieniem zaplecza technicznego RDOŚ w Rzeszowie
7	Komenda Wojewódzka Policji w Rzeszowie	160.000,00	Doposażenie Samodzielnego Pododdziału Antyterrorystycznego Policji w Rzeszowie w sprzęt specjalistyczny niezbędny do prowadzenia działań podwodnych i wysokościowych
Razem		1.000.000,00	

4. Udzielenie preferencyjnych kredytów w ramach umowy z Bankiem Ochrony Środowiska S.A.

Na podstawie podpisanej w 2005 roku umowy pomiędzy WFOŚiGW w Rzeszowie i Bankiem Ochrony Środowiska S.A. o współfinansowaniu niektórych przedsięwzięć o charakterze ekologicznym, BOŚ udziela kredytów preferencyjnych ze środków własnych i środków WFOŚiGW w proporcji 40% środków Banku i 60% środków Funduszu. Podmioty gospodarcze oraz osoby fizyczne mogą korzystać z preferencyjnych kredytów na zadania z zakresu:

- termoizolacji budynków, w tym wymiany stolarki okiennej i drzwiowej,
- usuwania i unieszkodliwiania wyrobów zawierających m.in. azbest i ksyłomit,
- modernizacji i budowy systemów ciepłowniczych, w tym likwidację dotychczasowych źródeł ciepła, których nośnikiem energii był węgiel,
- budowy małych i przydomowych oczyszczalni ścieków,
- podłączenia budynków do zbiorczego systemu kanalizacji,
- zagospodarowania i unieszkodliwiania odpadów (zakup urządzeń, linii technologicznych, środków transportu odpadów),
- zadania z zastosowaniem odnawialnych źródeł energii.

W wyniku realizacji tego porozumienia, w 2017 roku BOŚ zawarł 56 umów na łączną kwotę 1 049,45 tys. zł. Wartość wypłaconej pomocy (łącznie ze zobowiązaniami z 2016 r.) wyniosła 912,98 tys. zł. Udzielona pomoc pozwoliła na osiągnięcie następujących efektów ekologicznych:

- zrealizowano 8 kotłowni gazowych o łącznej mocy 163,10 kW oraz zakupiono 1 kocioł na biomasę o mocy 15,00 kW,
- wykonano 6 instalacji grzewczych z wykorzystaniem pomp ciepła o łącznej mocy 53,60 kW,
- zrealizowano instalację systemów wentylacyjnych o łącznej wydajności 597 m³/h,

- wykonano termoizolację ścian o łącznej powierzchni 3 278,59 m², stropów o łącznej powierzchni 885,00 m² oraz wymieniono stolarkę okienną o łącznej powierzchni 126,22 m²,
- zredukowano emisję do atmosfery: CO₂ o 84,45 Mg/rok, CO o 0,0248 Mg/rok, SO₂ o 0,16 Mg/rok, NO_x o 0,10 Mg/rok oraz pyłu 0,007 Mg/rok dzięki wykorzystaniu energii odnawialnej,
- wykonano montaż ogniw fotowoltaicznych o mocy 111,04 kW i łącznej powierzchni 721,76 m².

5. Współpraca Funduszu z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

5.1 Program „SYSTEM” – Usuwanie wyrobów zawierających azbest

Rok 2017 to kontynuacja realizacji wspólnie z NFOŚiGW programu priorytetowego „SYSTEM – Wspieranie działań ochrony środowiska i gospodarki wodnej realizowanych przez WFOŚiGW, Część I – Usuwanie wyrobów zawierających azbest”. Łączna kwota środków udostępnionych przez NFOŚiGW w latach 2011-2017 w ramach umów z Narodowym Funduszem wyniosła 9.545.101,00 zł, z czego wykorzystano kwotę 9.515.211,50 zł. Pozwoliło to, przy udziale środków Wojewódzkiego Funduszu w wysokości 6.660.560,40 zł, na usunięcie 54.980,61 Mg wyrobów zawierających azbest.

Wielkość zaangażowanych środków w realizację programów wspólnie z NFOŚiGW pokazuje tabela poniżej:

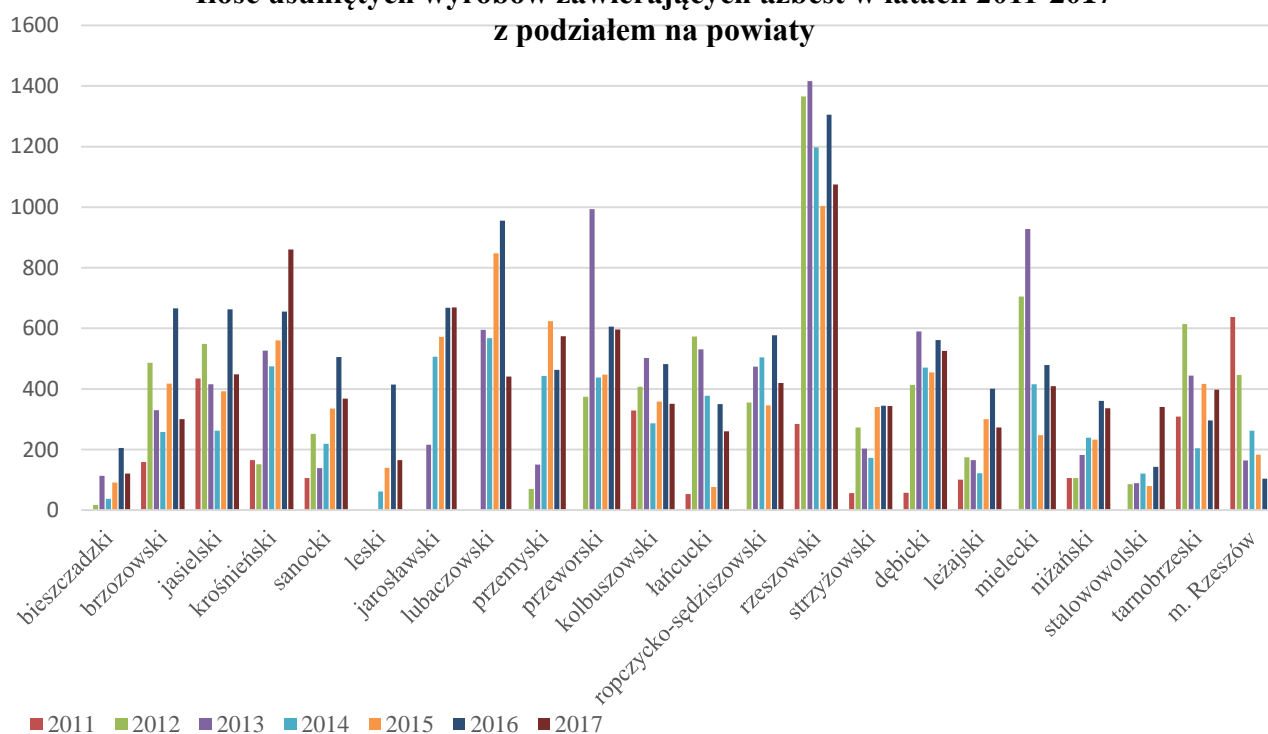
lata	Wyplacone dofinansowanie	
	Ze środków NFOŚiGW	Ze środków WFOŚiGW
	[zł]	[zł]
2011	639 026,83	447 344,90
2012	1 330 676,17	931 358,36
2013	1 691 051,64	1 183 737,44
2014	1 314 238,71	919 967,23
2015	1 395 805,06	977 063,51
2016	1 838 843,75	1 287 190,47
2017	1 305 569,34	913 898,49
Razem :	9 515 211,50	6 660 560,40
Razem:		16 175 771,90

Dane na temat ilości usuniętych wyrobów zawierających azbest w latach 2011-2017 wraz z podziałem na powiaty przedstawiają poniższe wykresy:

Ilość usuniętych wyrobów zawierających azbest w latach 2011-2017

Ilość usuniętych wyrobów zawierających azbest w latach 2011-2017 z podziałem na powiaty

Realizacja programu priorytetowego „Gospodarowanie odpadami innymi niż komunalne, Część II - Usuwanie wyrobów zawierających azbest” w latach 2011-2016 oraz realizacja programu „SYSTEM – Wspieranie działań ochrony środowiska i gospodarki wodnej realizowanych przez WFOŚiGW, Część I – Usuwanie wyrobów zawierających azbest” w latach 2016-2017, to ogromny wzrost zainteresowania ze strony gmin; od 23 gmin uczestniczących w 2011 do 142 w 2017 r.

Dane na temat ilości gmin uczestniczących w programie usuwania azbestu w latach 2011-2017 przedstawia poniższy wykres:

5.2 Program „KAWKA”

W ramach programu KAWKA – *Poprawa jakości powietrza poprzez likwidację niskiej emisji* (2 nabory przeprowadzone w latach 2013-2015) realizowane są następujące przedsięwzięcia:

- Gmina Miasto Rzeszów – *Poprawa jakości powietrza w Rzeszowie poprzez ograniczenie emisji niskiej,*
- Gmina Miejska Przemyśl – *Ograniczenie niskiej emisji oraz wzrost efektywności energetycznej obiektów na terenie miasta Przemyśla,*

w ramach umowy udostępnienia środków z NFOŚiGW nr 804/2013/WF/US z dnia 14.11.2013 r. oraz

- Gmina Miasto Rzeszów – *Poprawa jakości powietrza w Rzeszowie poprzez ograniczenie emisji niskiej – etap II,*
- Gmina Krosno – *Ograniczenie niskiej emisji Miasta Krosna,*

w ramach umowy udostępnienia środków z NFOŚiGW nr 795/2014/WF/KU/US z dnia 26.11.2014 r.

W roku 2017 Fundusz zawarł aneksy do powyższych umów udostępnienia środków. W wyniku podpisanych aneksów całkowita kwota udzielonej dotacji ze środków udostępnionych przez NFOŚiGW wynosi 3.228.763,00 zł, co stanowi 45% kosztów kwalifikowanych przedsięwzięć. Łączne efekty ekologiczne związane z realizacją przedsięwzięć to zmniejszenie emisji pyłu PM10 o 8,2065 Mg/rok, pyłu PM2,5 o 7,7253 Mg/rok, emisji CO₂ o 1.356,516 Mg/rok.

W roku sprawozdawczym zakończono przedsięwzięcia realizowane przez Gminę Miasto Rzeszów – *Poprawa jakości powietrza w Rzeszowie poprzez ograniczenie emisji niskiej – etap II.*

W trakcie realizacji jest I etap przedsięwzięcia Gminy Miasto Rzeszów. Planowany termin zakończenia przedsięwzięcia to rok 2018.

Na wymienione przedsięwzięcia, w roku 2017 wydatkowano kwotę 359.642,16 zł.

5.3 Krajowy System Zielonych Inwestycji (GIS)

Na podstawie zawartego w dniu 04.09.2013 r. Porozumienia w sprawie powierzenia niektórych czynności w ramach Krajowego Systemu Zielonych Inwestycji w ramach współpracy z NFOŚiGW, Fundusz dokonuje kontroli projektów GIS finansowanych ze środków pochodzących ze zbywania nadwyżek jednostek AAU i realizowanych na terytorium województwa w ramach następujących programów priorytetowych:

1. Zarządzanie energią w budynkach użyteczności publicznej,
2. Zarządzanie energią w budynkach wybranych podmiotów sektora finansów publicznych,
3. SOWA – Energooszczędne oświetlenie uliczne,
4. GAZELA – Niskoemisyjny transport miejski.

W ramach współpracy prowadzone są kontrole projektów w różnych fazach ich realizacji, tj. po podpisaniu umowy o dofinansowanie, na zakończenie realizacji lub w okresie trwałości.

Na terenie województwa podkarpackiego w ramach Krajowego Systemu Zielonych Inwestycji (GIS) łącznie podpisano 18 umów o dofinansowanie ze środków NFOŚiGW.

Listę projektów z terenu województwa podkarpackiego finansowanych w ramach Krajowego Systemu Zielonych Inwestycji (GIS) wraz z wykazem wszystkich kontroli wykonanych w latach 2014-2017 i planowanych do wykonania w 2018 roku przedstawiono poniżej.

Lp .	Beneficjent	Tytuł przedsięwzięcia	Koszt przedsięwzięcia [tys. zł]	Kwota umowy dotacji [tys. zł]	Rok i rodzaj wykonanej kontroli przez WF
1.	Uzdrowisko Rymanów S.A.	Termomodernizacja budynków Sanatorium Staś i Zimowit wraz z technologią kotłowni w Uzdrowisku Rymanów	16.371,92	6.713,11	2018 r. – kontrola planowana
2.	Szpital Wojewódzki Nr 2 w Rzeszowie	Termomodernizacja budynków Szpitala Wojewódzkiego NR 2 im. Św. Jadwigi Królowej w Rzeszowie	16.996,07	4.521,63	

3.	Miasto Mielec	Termomodernizacja wybranych budynków użyteczności publicznej na terenie miasta Mielca	5.791,64	1.563,83	2016 r. - kontrola w okresie trwałości
4.	Gmina Świlcza	Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej	2.180,40	619,74	
5.	Samodzielny Publiczny Zespół ZOZ Powiatowy Szpital Specjalistyczny w Stalowej Woli	Przebudowa oddziału położniczego i neonatologicznego oraz bloku porodowego wraz z elementami termomodernizacji...	1.661,20	521,24	2018 r. – kontrola planowana
6.	Powiat Dębicki	Termomodernizacja budynku II Liceum Ogólnokształcącego w Dębicy przy ul. Sportowej 24	1.495,78	680,41	
7.	Gmina Stary Dzików	Termomodernizacja obiektów oświatowych zlokalizowanych w miejscowościach Cewków, Stary Dzików, Ułazów na terenie Gm. Stary	3.517,29	1.176,19	2018 r. – kontrola planowana
8.	Powiat Przemyśl	Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej: Urząd Starostwa w Przemyślu, DPS w Huwnikach oraz Specjalistyczny Ośrodek...	2.707,02	1.329,00	2018 r. – kontrola planowana
9.	Powiat Sanocki	Termomodernizacja szkół i placówek Powiatu Sanockiego	2.659,31	999,96	2016 r. - kontrola w okresie trwałości
10.	Powiat Krośnieński	Termomodernizacja budynku Zespołu Szkół w Iwoniczu oraz budynku Zespołu Szkół w Jedliczu	1.393,82	366,06	2015 r. – kontrola w okresie trwałości
11.	Miasto Stalowa Wola	System zielonych inwestycji – termomodernizacja obiektów oświatowych	3.134,96	848,65	2014 r. – kontrola po podpisaniu umowy, 2018 r. – kontrola planowana
12.	Powiat Mielecki	Termomodernizacja Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Mielcu	2.325,60	505,03	2015 r. - kontrola w okresie trwałości
13.	Miasto Tarnobrzeg	Termomodernizacja obiektów użyteczności	1.069,84	92,93	2016 r. - kontrola

		publicznej w Tarnobrzegu			w okresie trwałości
14.	Miasto Krosno	Kompleksowa termomodernizacja obiektów oświatowych w Krośnie	6.444,30	1.638,91	2017 r. - kontrola w okresie trwałości
15.	Uzdrowisko Horyniec Sp. z o.o.	Zwiększenie Efektywności Gospodarki Energetycznej Uzdrowiska Horyniec	5.493,27	1.142,93	
16.	Powiat Dębicki	Poprawa efektywności infrastruktury w Powiecie Dębickim	1.661,89	234,14	2017 r. - kontrola w okresie trwałości
17.	Miasto Sanok	Modernizacja oświetlenia ulicznego na terenie Miasta Sanoka	2.703,39	1.215,62	2015 r. – kontrola na zakończenie realizacji
18.	Miasto Jasło	Modernizacja oświetlenia ulicznego na terenie miasta Jasło	2.876,98	1.294,64	2016 r. - kontrola w okresie trwałości

Na rok 2017 zaplanowano wykonanie kontroli trzech zadań. Dwie kontrole wykonano, jedna nie została zrealizowana ze względu na brak pełnej dokumentacji umożliwiającej przeprowadzenie kontroli projektu. Szczegółowe informacje zostały zamieszczone w poniższej tabeli.

Projekty planowane do kontroli w roku 2017 w ramach Krajowego Systemu Zielonych Inwestycji (GIS):

Lp.	Kontrolowana jednostka	Projekt GIS (nazwa projektu, nr umowy)	Rodzaj kontroli	Wykonanie kontroli
1.	Miasto Krosno	Kompleksowa termomodernizacja obiektów oświatowych w Krośnie, 867/2014/D	w okresie trwałości	wykonano
2.	Powiat Dębicki	Poprawa efektywności infrastruktury w Powiecie Dębickim, 100/2016/D	w okresie trwałości	wykonano
3.	Uzdrowisko Horyniec Sp. z o.o.	Zwiększenie Efektywności Gospodarki Energetycznej Uzdrowiska Horyniec, 869/2014/D	na zakończenie realizacji	nie wykonano

6. Realizacja Programu Przyjazny Dom

W 2017 roku WFOŚiGW w Rzeszowie po raz pierwszy przygotował ofertę finansową skierowaną do osób fizycznych. Rada Nadzorcza Funduszu uchwałą Nr 2/2017 z dnia 27 stycznia 2017 roku zatwierdziła *Program Przyjazny Dom* zwany w dalszej części *Programem*. Program składał się z trzech komponentów, tj.:

1. Komponent I – *Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków o przepustowości do 5 m³/d lub wykonanie podłączeń budynków do istniejącego zbiorczego systemu kanalizacyjnego*
2. Komponent II – *Inwestycje z zakresu ochrony powietrza dotyczące ograniczenia emisji zanieczyszczeń poprzez modernizację kotłowni węglowych*
3. Komponent III – *Inwestycje z zakresu ochrony powietrza dotyczące ograniczenia emisji zanieczyszczeń poprzez zakup i montaż instalacji kolektorów słonecznych, instalacji fotowoltaicznych, pomp ciepła*

Zgodnie z zapisami *Programu*, wszelkie dokumenty niezbędne do ogłoszenia naborów wniosków tj. Regulaminy naborów, wnioski o dofinansowanie wraz z załącznikami, dokumenty rozliczeniowe były każdorazowo zatwierdzane przed Zarząd WFOŚiGW w Rzeszowie. W ramach *Programu* w 2017 roku ogłoszono 3 nabory wniosków, dla każdego komponentu po jednym naborze. Realizacja *Programu* dla poszczególnych komponentów przedstawiała się następująco.

Dla Komponentu I – *Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków o przepustowości do 5 m³/d lub wykonanie podłączeń budynków do istniejącego zbiorczego systemu kanalizacyjnego* łącznie wpłynęło 11 wniosków o dofinansowanie, w tym:

- 1 wniosek o pożyczkę i dotację,
- 10 wniosków wyłącznie o dotację.

Negatywnie rozpatrzono 4 wnioski o dofinansowanie, a dla 7 zadań podpisano umowy (7 umów dotacji i 1 umowę pożyczki). Jedna umowa dotacji została rozwiązana za porozumieniem stron na wniosek dotowanego. Ostatecznie wybudowano 6 przydomowych oczyszczalni ścieków, których łączny koszt całkowity wyniósł 72.496,54 zł. Zadania otrzymały wsparcie finansowe w formie dotacji w wysokości 14.499,31 zł oraz w formie pożyczki w wysokości 9.200,00 zł. Dzięki realizacji inwestycji uzyskano efekt ekologiczny polegający na właściwym oczyszczaniu ścieków wytworzonych przez 28 mieszkańców.

Dla Komponentu II – *Inwestycje z zakresu ochrony powietrza dotyczące ograniczenia emisji zanieczyszczeń poprzez modernizację kotłowni węglowych* regulamin naboru przewidywał możliwość składania wniosków o dofinansowanie w dwóch terminach, tj. w maju i we wrześniu. Łącznie wpłynęło 59 wniosków o dofinansowanie, w tym:

- 15 wniosków o pożyczkę i dotację,

- 44 wnioski wyłącznie o dotację.

Odmowę dofinansowania otrzymało 13 wniosków, 5 wnioskodawców zrezygnowało z ubiegania się o pomoc finansową, a dla 41 zadań podpisano umowy (41 umów dotacji i 7 umów pożyczek).

Ostatecznie zmodernizowano 41 kotłowni węglowych w wyniku czego zamontowano: 33 kotły gazowe, 7 kotłów opalanych biomasą oraz 1 budynek został podłączony do ciepłowni miejskiej w Rzeszowie. Łączny koszt całkowity zrealizowanych zadań wyniósł 538.169,25 zł. Fundusz przeznaczył pomoc finansową w formie dotacji w wysokości 71.745,23 zł oraz w formie pożyczki w wysokości 67.783,92 zł. Modernizacja 41 kotłowni węglowych przyniosła znaczne efekty ekologiczne. Efekty wyrażone zostały jako redukcja emisji pyłów i gazów do powietrza i wyniosła odpowiednio: B(a)P – 576,39 g/rok, CO₂ – 937,91 Mg/rok, PM₁₀ – 6.529,60 kg/rok, PM_{2,5} – 4.896,30 kg/rok.

Efekt ekologiczny			
B(a)P g/rok	CO₂ MG/rok	PM₁₀ Mg/rok	PM_{2,5} Mg/rok
576,39	937,91	6,53	4,90

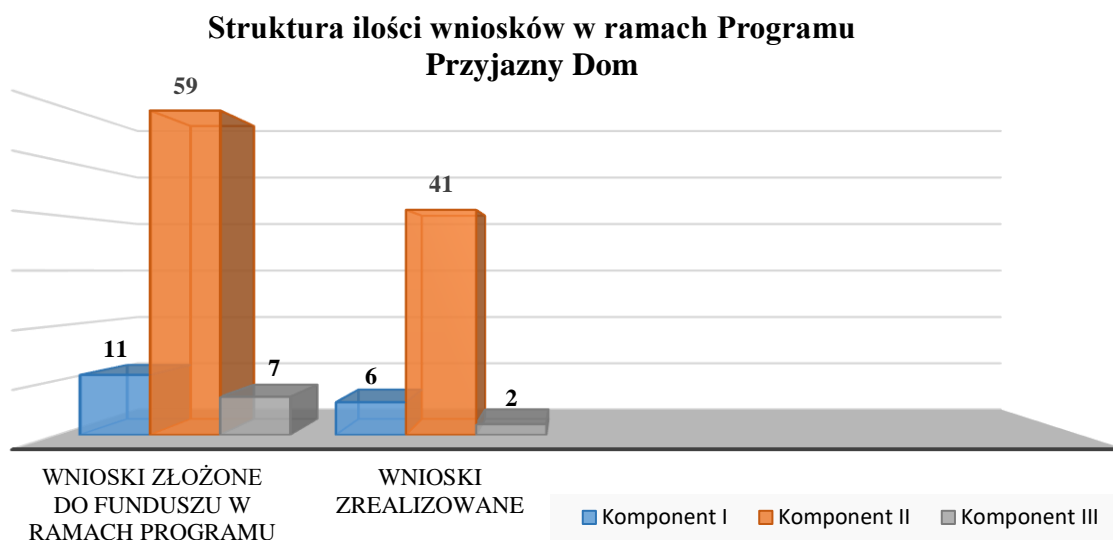
Dla Komponentu III – *Inwestycje z zakresu ochrony powietrza dotyczące ograniczenia emisji zanieczyszczeń poprzez zakup i montaż instalacji kolektorów słonecznych, instalacji fotowoltaicznych, pomp ciepła* łącznie wpłynęło 7 wniosków o pożyczkę, w tym:

- 5 na zakup i montaż instalacji fotowoltaicznych,
- 2 na zakup i montaż pomp ciepła.

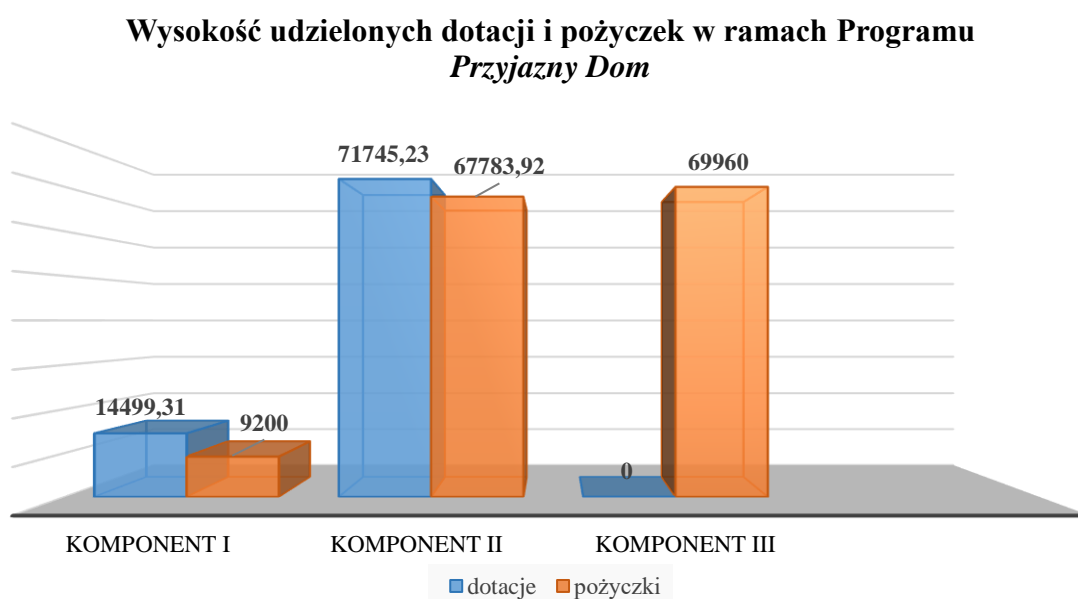
Odmowę dofinansowania otrzymały 4 wnioski, 1 wnioskodawca zrezygnował z pomocy finansowej. Zrealizowano 2 zadania inwestycyjne, tj. zainstalowano 1 pompę ciepła oraz wykonano 1 instalację fotowoltaiczną, których koszt całkowity wyniósł 73.296,34 zł, a wartość udzielonych pożyczek wyniosła 69.960,00 zł. Osiągnięty efekt ekologiczny przedstawia się następująco: zamontowano jedną pompę ciepła o mocy 10,40 kW oraz jedną instalację fotowoltaiczną o powierzchni ogniw 31,5 m² i mocy 5,13 kW, która ma możliwość wyprodukowania 5.402,10 kWh energii w ciągu roku.

Podsumowując realizację *Programu Przyjazny Dom* w roku 2017 łącznie złożono do Funduszu 77 wniosków o dofinansowanie, w tym: 54 wnioski o dotację, 16 wniosków o dotację i pożyczkę oraz 7 wniosków wyłącznie o pożyczkę. Ostatecznie 21 wniosków o dofinansowanie uzyskało odmowę dofinansowania, a 7 wnioskodawców zrezygnowało z ubiegania się o pomoc finansową. Podpisano następujące umowy:

- 47 umów dotacji – wartość dotacji 86.244,54 zł, co stanowi 4,3% zaplanowanej alokacji,
- 10 umów pożyczek – wartość pożyczek 146.943,92 zł.

Łączna pomoc finansowa Wojewódzkiego Funduszu w formie dotacji i pożyczek wyniosła 233.188,46 zł.

Oprócz opisanych efektów rzeczowych i ekologicznych *Program* spełnił funkcję edukacyjną, dzięki propagowaniu działań na rzecz walki ze zjawiskiem smogu. W sposób zauważalny nastąpił wzrost zainteresowania wymianą przestarzałych urządzeń i pieców węglowych. Aspekt edukacyjny *Programu* przemawia również za kontynuowaniem tej formy pomocy finansowej, gdyż zwiększa świadomość potrzeby ochrony środowiska na poziomie lokalnym. Efekty wprowadzenia tej formy pomocy finansowej ze strony Funduszu zauważone zostały również przez

samorządy terytorialne i media. Gminy i starostwa włączyły się w akcję informacyjną o *Programie*, podobnie punkt informacyjny Urzędu Marszałkowskiego. Na zaproszenie Oddziału TVP oraz Polskiego Radia Rzeszów Zarząd Funduszu oraz pracownicy przekazywali najważniejsze informacje niezbędne do aplikowania o pomoc finansową Funduszu, na zadania wpisujące się w kryteria ustalone dla *Programu Przyjazny Dom*.

W ramach działalności Funduszu zorganizowano szereg imprez edukacyjnych, przy okazji których prezentowano ofertę skierowaną do osób fizycznych, tj. *Program Przyjazny Dom*, która daje szansę ograniczania emisji pyłu i gazów do powietrza, zwłaszcza w związku z zaostrzeniem norm emisyjnych dla domowych kotłów grzewczych.

IV ROLA FUNDUSZU WE WDRAŻANIU PROGRAMU OPERACYJNEGO INFRASTRUKTURA I ŚRODOWISKO 2007-2013

Na mocy *Porozumienia* zawartego 25 czerwca 2007 roku (z późniejszymi zmianami) pomiędzy Ministrem Środowiska a Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Rzeszowie Funduszowi powierzone zostały obowiązki Instytucji Wdrażającej (IW) przy realizacji Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko (POIiŚ).

Zadania realizowane przez Wojewódzki Fundusz w roku 2017 dotyczyły zamykania Programu Infrastruktura i Środowisko 2007-2013 i były zgodne z zaleceniami Instytucji Zarządzającej w tym zakresie.

Bieżącym monitoringiem objęto 26 zrealizowanych i rozliczonych projektów. W okresie sprawozdawczym nie aneksowano żadnej umowy o dofinansowanie, natomiast rozwiązano jedną umowę dla projektu przygotowawczego. Beneficjent nie wywiązał się z obowiązku złożenia wniosku o dofinansowanie na zadanie inwestycyjne w perspektywie finansowej 2014-2020, dokonał dobrowolnego zwrotu środków wraz z odsetkami, jak dla zaległości podatkowych. Umowa została rozwiązana na wniosek beneficjenta za porozumieniem stron. Pracownicy przeprowadzili pełną procedurę rozwiązania umowy o dofinansowanie, dokonano weryfikacji kwot odzyskanych oraz wprowadzano stosowne dane do systemu informatycznego KSI SIMIK 2007-2013.

Zgodnie z *Porozumieniem* Wojewódzki Fundusz prowadził działania kontrolne. W roku sprawozdawczym przeprowadzono 4 kontrole trwałości, które ujęte były w planie kontroli na rok 2017. Przygotowane i zatwierdzone *Informacje pokontrolne* nie zawierały żadnych zastrzeżeń.

W 2017 roku realizowane były także obowiązki sprawozdawcze. Przygotowano i terminowo przekazano do Instytucji Pośredniczącej sprawozdania miesięczne, półroczne i kwartalne. Opracowano plan kontroli na rok 2018, który został zatwierdzony bez uwag.

Wojewódzki Fundusz dokonał również weryfikacji osiągnięcia zaplanowanych przez beneficjentów wielkości efektów ekologicznych. Efekty ekologiczne zostały zatwierdzone dla wszystkich wdrażanych projektów. W wyniku realizacji inwestycji w ramach I osi priorytetowej POIiŚ w województwie podkarpackim wybudowano ponad 155 km sieci kanalizacji sanitarnej, do której włączonych zostało ponad 19 tys. użytkowników, powstało ponad 171 km sieci wodociągowej, dzięki której z wody korzystać może ponad 7,8 tys. osób. Ponadto zmodernizowano sieć kanalizacji sanitarnej o długości 28,3 km oraz rozbudowano i zmodernizowano oczyszczalnie ścieków w 14 aglomeracjach naszego województwa. Dzięki realizowanym projektom nastąpił wzrost wyposażenia aglomeracji w systemy kanalizacji zbiorczej oraz poprawiono wymagania dotyczące jakości oczyszczonych ścieków w zakresie redukcji związków biogenych, tym samym przyczyniając się do realizacji celów określonych w Dyrektywie dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych. W ramach II osi priorytetowej POIiŚ zmodernizowano sortownię, wybudowano kompostownię, wyposażono Zakład Zagospodarowania Odpadów w specjalistyczne środki transportowe i maszyny, wybudowano instalację do przetwarzania odpadów sztucznych PET wydzielonych mechanicznie z odpadów komunalnych.

Po zakończeniu czynności takich jak: kontrole trwałości, rozwiązanie umowy o dofinansowanie, analizy wniosków o płatność pod kątem wartości podatku VAT zakwalifikowanego do refundacji oraz rozliczanie efektów ekologicznych, każdorazowo wymagane informacje były wprowadzane do KSI SIMIK 2007-2013.

Zgodnie z postanowieniami Porozumienia w roku sprawozdawczym dokonano jednokrotnej aktualizacji *Instrukcji Wykonawczej Instytucji Wdrażającej Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko dla WFOŚiGW w Rzeszowie*.

Wojewódzki Fundusz systematycznie współpracował z beneficjentami, co umożliwiło rozstrzygnięcie bieżących problemów, które pojawiają się także w okresie trwałości projektów. Kilkakrotnie, przed przekazaniem ostatecznego stanowiska beneficjentowi konieczna była konsultacja z Instytucją Pośredniczącą. Cyklicznie prowadzona była pogłębiona analiza odnośnie kwalifikowalności VAT w zrealizowanych projektach. Ponadto pracownicy Funduszu na bieżąco prowadzą monitoring projektów w zakresie identyfikowania postępowań prowadzonych przez organa dochodzeniowo-śledcze, a także pojawienia się przesłanek warunkujących utratę dofinansowania z Unii Europejskiej. W roku sprawozdawczym rozpoczęto proces archiwizacji dokumentacji zgodnie z *Wytycznymi w zakresie przechowywania i udostępniania dokumentów w ramach POIiŚ 2007-2013*.

W 2017 roku żadna z instytucji uczestniczących we wdrażaniu POIiŚ nie prowadziła w Funduszu działań kontrolnych.

V DORADCY ENERGETYCZNI

1. Podstawa prawna oraz wskaźniki realizacji Projektu

Zakres działań Doradców Energetycznych określa *Umowa o partnerstwie na rzecz realizacji Projektu pn. „Ogólnopolski system wsparcia doradczego dla sektora publicznego, mieszkaniowego oraz przedsiębiorstw w zakresie efektywności energetycznej oraz OZE” w ramach poddziałania 1.3.3 Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014–2020.*

Umowa została zawarta między NFOŚiGW oraz Partnerami, w tym WFOŚiGW w Rzeszowie, w dniu 28.04.2016 r.

W załączniku 4.4 do Zakresu zadań i form udziału Partnerów w realizacji projektu pn. „Ogólnopolski system wsparcia doradczego dla sektora publicznego, mieszkaniowego oraz przedsiębiorstw w zakresie efektywności energetycznej oraz OZE” zostały określone wskaźniki realizacji projektu. Dla województwa podkarpackiego wskaźniki te mają następujące wartości:

Wskaźnik	Wartość docelowa na zakończenie projektu (rok 2023)
Liczba udzielonych konsultacji	3430
Liczba PGN objętych wsparciem doradczym (ocenionych)	66
Liczba inwestycji w zakresie EE i OZE objętych wsparciem doradczym	46

2. Realizacja celów wyznaczonych na rok 2017

Wskaźnik	Cel na rok 2017	Wykonanie	Stopień realizacji celu
Liczba udzielonych konsultacji	618	444	71,84%
Liczba PGN objętych wsparciem doradczym (ocenionych)	Całościowy cel projektu zrealizowano w roku 2016	42	Nie dotyczy
Liczba inwestycji w zakresie EE i OZE objętych wsparciem doradczym	19	34	178,95%

3. Działania zgodne z umową, nieobjęte wskaźnikowaniem

W ramach pozostałych wymaganych obszarów aktywności Doradców Energetycznych, określonych w *Umowie o partnerstwie*, w roku 2017 zrealizowano:

3.1 W ramach działań edukacyjnych:

Lp.	Zakres działania	Data realizacji działania
1	Organizacja wizyty studyjnej w biogazowni rolniczej w Odrzechowej dla pracowników WFOŚiGW w Rzeszowie	2017-08-26
2	Organizacja szkolenia dla pracowników socjalnych ośrodków pomocy społecznej poświęconego tematyce efektywnego wykorzystywania energii w domu oraz możliwościom pozyskania środków na jego termomodernizację, w tym wymianę kotłów.	2017-11-27

3.2 W ramach aktywnego udziału w konferencjach, targach, itp:

Lp.	Zakres działania	Data realizacji
1	Prezentacja zagadnień dotyczących PGN oraz obowiązujących przepisów prawnych związanych ze zmniejszeniem zapotrzebowania budynków na ciepło oraz zwiększeniem wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych na konferencji szkoleniowej „Odnawialne Źródła Energii – projekty parasolowe” zorganizowanej przez Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego.	2017-01-31
2	Przedstawienie Projektu Doradztwa Energetycznego oraz tematyki dotyczącej PGN w ramach prezentacji "Projekt Doradztwa Energetycznego jako wsparcie działań z zakresu efektywności energetycznej oraz odnawialnych źródeł energii" w ramach konferencji podsumowującej projekt pn. „Poprawa efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej w Rzeszowie” zorganizowanej przez Urząd Miasta Rzeszowa	2017-04-05
3	Obsługa punktu konsultacyjno-edukacyjnego w dniach 26-27.08.2017 w Rudawce Rymanowskiej - gmina Rymanów, w trakcie imprezy plenerowej „XVII Pożegnanie Wakacji w Rudawce Rymanowskiej 26 – 27.08.2017 r.”	2017-08-26, 27
4	Obsługa punktu konsultacyjno-edukacyjnego promującego tematykę gospodarki niskoemisyjnej w dniach 30.09-01.10.2017 w Krośnie, w trakcie wystawy "EKOMIASTO - wystawa odnawialnych źródeł energii"	2017-09-30, 2017-10-01
5	Przedstawienie prezentacji nt. źródeł oraz skutków zdrowotnych zanieczyszczenia powietrza jak również możliwości prawnych, technicznych oraz finansowych ograniczania jego głównej przyczyny jaką jest niska emisja w ramach konferencji pn. "Nowe rozwiązania z zakresu OZE w gospodarstwach rolnych" zorganizowanej przez Podkarpacki Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Boguchwale	2017-11-14
6	Przedstawienie prezentacji nt. Projektu DE oraz źródeł oraz skutków zdrowotnych zanieczyszczenia powietrza jak również możliwości prawnych, technicznych oraz finansowych ograniczania jego głównej przyczyny jaką jest niska emisja w ramach konferencji pn. "Ciepło Systemowe dla Przemysłu - Czad i ogień! Obudź czujność!" zorganizowanej przez Urząd Miasta Przemysła, Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej w Przemysłu Sp. z o.o. oraz Komendę Miejską Państwowej Straży Pożarnej w Przemysłu	2017-11-24
7	Obsługa punktu konsultacyjno-edukacyjnego w dniach 08-09.12.2017 w Jasionce, w trakcie XI Międzynarodowych Targów Produktów i Żywności Wysokiej Jakości EKOGALA	2017-12-08, 09

3.3 W ramach organizacji konferencji, spotkań, seminariów itp.:

Lp.	Zakres działania	Data realizacji działania
1	Organizacja konferencji poświęconej możliwościom poprawy jakości powietrza na terenie Rzeszowskiego Obszaru Funkcjonalnego pt. „Smog nieodłączny towarzysz niskiej emisji to nasz współczesny smok”.	2017-04-26

VI AUDYT

W Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Rzeszowie audyt wewnętrzny działa na podstawie art. 274 ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2077 ze zm.).

Dzięki informacjom dostarczonym przez audyt wewnętrzny Zarząd WFOŚiGW w Rzeszowie może ocenić czy system kontroli zarządczej właściwie spełnia swoje zadania.

Audyt wewnętrzny działa na podstawie planu rocznego, sporządzonego w uzgodnieniu z Prezesem Zarządu WFOŚiGW w Rzeszowie. Do końca stycznia zostało sporządzone sprawozdanie z wykonania planu audytu wewnętrznego za rok ubiegły.

W 2017 roku w WFOŚiGW w Rzeszowie przeprowadzono 3 zadania audytowe oraz 5 czynności doradczych. Zadania audytowe zostały zrealizowane zgodnie z Planem audytu na 2017 rok, sporządzonym w uzgodnieniu z Prezesem Zarządu WFOŚiGW w Rzeszowie.

Celem przeprowadzenia zadań audytowych oraz czynności doradczych było przede wszystkim zapewnienie Prezesa Zarządu/Zarządu Funduszu o prawidłowości wykonywanych czynności, zwiększenie efektywności kontroli zarządczej, zapewnianie o prawidłowości działania, jak również zwiększenie bezpieczeństwa zasobów.

Zadania audytowe dotyczyły najistotniejszych procesów realizowanych przez Fundusz a mianowicie:

- 1) z obszaru działalności podstawowej – Udzielanie dotacji - Kwalifikacja wniosków o dotacje,
- 2) z obszaru działalności podstawowej – Umorzenia pożyczek,
- 3) z obszaru działalności podstawowej – Realizacja zadań w ramach POIiŚ – Realizacja Umowy Dotacji Celowej nr 52/DE/2017 z dnia 15.05.2017 r. pomiędzy Ministrem Środowiska, a WFOŚiGW w Rzeszowie,

Sprawozdania z przeprowadzonych zadań audytowych w każdym przypadku były omawiane na posiedzeniach Zarządu. Zarząd Funduszu w każdym przypadku bezzwłocznie podejmował decyzje dotyczące realizacji zaleceń.

Zgodnie z ustawowym obowiązkiem, do końca stycznia 2018 r. Prezes Zarządu WFOŚiGW w Rzeszowie przedstawił Ministrowi Finansów informację o realizacji zadań z zakresu audytu wewnętrznego w roku 2017.

ZAKOŃCZENIE

W 2017 roku podobnie jak w latach poprzednich, Fundusz współpracował głównie z jednostkami samorządu terytorialnego. Ze środków Funduszu w coraz większym stopniu korzystały także podmioty gospodarcze, organizacje pozarządowe i osoby fizyczne. Oferując preferencyjne formy finansowania, Fundusz umożliwia realizację inwestycji służących ochronie środowiska na terenie województwa podkarpackiego.

Zgodnie z przyjętym planem działalności na 2017 rok, w strukturze wydatków główną pozycję stanowiły odpowiednio: pożyczki i pomoc bezzwrotna (dotacje, dopłaty do oprocentowania kredytów oraz środki przekazane państwowym jednostkom budżetowym).

Realizując działalność statutową, Fundusz współpracował z organami państwowymi i samorządowymi oraz organizacjami społecznymi w zakresie ustalania przedsięwzięć priorytetowych, uzgadniania planu działalności oraz współfinansowania zadań przez nich realizowanych, jak również z instytucjami statutowo działającymi na rzecz ochrony środowiska.

W celu efektywnego przekazywania informacji o możliwościach finansowania przedsięwzięć przez Fundusz, na bieżąco aktualizowano stronę internetową Funduszu. W prasie lokalnej publikowane były informacje dotyczące działalności Funduszu.

Zarząd i Przedstawiciele Funduszu brali udział w seminariach, konferencjach oraz naradach dotyczących ochrony środowiska, jak również w Konwentach Wójtów i Burmistrzów odbywających się w poszczególnych powiatach województwa na których prezentowano możliwości finansowania przedsięwzięć ze środków WFOŚiGW w Rzeszowie.